WIMMER M. ANZELM O. S. M.

MAGYAR MEGÚJHODÁS A SZENTLÉLEKBEN

MÁSODIK KIADÁS

BUDAPEST, 1943

A SZOCIÁLIS MISSZIÓTÁRSULAT KIADÁSA

WIMMER M. ANZELM O. S. M.

MAGYAR MEGÚJHODÁS A SZENTLÉLEKBEN

MÁSODIK KIADÁS

BUDAPEST, 1943
A SZOCIÁLIS MISSZIÓTÁRSULAT KIADÁSA

Nihil obstat *dr. Josephus Brückner* censor dioecesanus. Nr. 2085/1943. Imprimatur. Strigonii die 23. Martii 1943. *Dr. Joannes Drahos* vicarius generalis.

Ex parte Ordinis nihil obstat quominus imprimatur Budapestini die 20. Februarii 1943. *Fr. Ladislaus Héder* O. S. M. Rect. Prov.

A kiadásért felel: *Wimmer Anselm* O. S. M.

18.400. „Élet" Irod. és Nyomda Rt. Horthy M.-út 15.
Igazgató: Laiszky Jenő.

Farkas Edith

a magyar keresztény megújhodás
lankadatlan előharcosa, a Szent-
lélek-kultusz buzgó apostola és
a szociális mozgalom elindítója

nemes emlékének,

elhalálozása első évfordulójára.

1943 március 24-re.

ELŐLJÁRÓBAN

A könyvecskét a magyar közönség kifejezett és fölöttébb megtisztelő kívánságára bocsátom útnak. Azokat a konferenciabeszédeket tartalmazza célszerűen átdolgozva, amelyeket február elején tartottam a Budapest-Belvárosi Szervita templomban.

Tekintettel arra, hogy a magyar megújhodásra a Szentlélekben mindenkinek szüksége van, az ezennel sajtó alá rendezett kiadás példányszámának egyharmadát frontkatonáink kezébe juttatom. Ebben többek között az a szándék is vezet, hogy messze keleten küzdő véreinknek alkalma legyen bepillantani a mi lelkivilágunkba, akik a második frontot tartjuk és a Szentlélek katonáinak nevezzük magunkat. Legalább meggyőződnek róla, hogy mi is a jelen idők parancsolta keresztény magyar kötelességnek élünk, mindenképen törekszünk hozzájuk, a nemzet hőseihez méltóvá lenni és a hazáért hozott felbecsülhetetlen áldozatukat a magyar jövő előkészítésével meghálálni.

A Magyarok Nagyasszonya, a Boldogasszony áldja meg e szerény munkát és közvetítse édes mindnyájunknak a Szentlélek Úristen tüzes erejét!

Pettend, 1943. február 20.

A MÁSODIK KIADÁST

az az örvendetes körülmény tette szükségessé, hogy *az első hat nap alatt teljesen elfogyott.* Ez is bizonyítja, hogy a magyar katolikus közönségben megvan a vágy a teljes megújhodás után és hogy a háború a lelkeket fogékonnyá és befogadóképessé tette a természetfeletti értékek számára.

Az új kiadás is, amelyben az előbbinek változatlan szövegét nyujtjuk, a Boldogasszony, a Magyarok Nagyasszonya pártfogásába ajánlom és abban a reményben bocsátom útjára, hogy hatékony támasz lesz a háborús jelenben és közelebb hoz a jobb magyar jövőhöz.

Nagykanizsa, 1943. április 21.

I.

A magára maradt ember.

Kérdés és felelet.

Mondanivalómat egy kérdéssel kezdem:

Mi szükség van ma, a háborús magyar jelenben megújhodásra, főleg olyan megújhodásra, amely a Szentlélekből forrásozik és a liturgia élményében találja leghatékonyabb segédeszközét és erőtartalékát?

Lehetne egyszerűbben is, éspedig úgy kérdezni, hogy nincsenek-e a háborús magyar jelenben ennél sürgősebb feladataink, amelyek minden időnket és erőnket igénybeveszik?

Nyugodtan, és felelősségem teljes tudatában mondhatom, hogy nincsenek.

És bizonyítékkal is szolgálok arranézve, hogy a magyar jelenben nincs fontosabb és sürgősebb feladat a Szentlélekben való megújulásnál.

* * *

Lelki válság.

Abból indulunk ki, hogy utalok a jelenlegi válságra. Félreértések elkerülése végett mind-

járt azt is megmondom, hogy kizárólag a lelkek válságára gondolok.

Nem azért, mintha nem lehetne más válságos jelenségről beszélni.

Igenis lehetne, éspedig bőven!

Csakhogy nem kell! Mert a lelki válságban, a magyar lélek tragikus válságában a közös és az egyéni élet minden más kóros tünete bennefoglaltatik. Az összefüggés a lelki válság és a világháború egyéb nyugtalanító kísérőjelenségei között annyira szoros, hogy az előbbi sikeres gyógyítása az utóbbi kielégítő megoldásához vezet. Ezzel már azt is kimondottam, hogy tenni, cselekedni kell, mert nem lehet felelőtlenül, ölbetett kézzel nézni, mint kinlódik a megkísértett magyar lélek a reászakadt roppant teherrel, mint bukdácsol a magyar élet keskeny és tövises útján és mint marad elárvultan, egyedül a legnehezebb pillanatokban. Tenni, cselekedni kell, — ami a gyakorlatban annyit jelent, hogy felébresztjük a lelkünk mélyén szunnyadó szociális érzéket és komolyan elhatározzuk, hogy mindenáron segítünk súlyosan megpróbált testvéreinken.

Segítünk rajtuk, mert a háborús jelenben, amikor a nemzet legjava tulajdon vérével épit a még mindig csonka haza köré áttörhetetlen bástyát, jobban érezzük, mint valaha, hogy segíteni keresztény és magyar kötelesség.

Keresztény kötelesség: mert a Nemzetek Apostola tanítása szerint édes mindnyájan tag vagyunk a misztikus Krisztus-testen, vagyis elválaszthatatlanul bele vagyunk ékelve a ke-

resztény közösségbe és vele szemben nemcsak igényeink lehetnek, hanem komoly kötelességeink is vannak.

Magyar kötelesség: mert csak akkor érdemeljük meg hőseink véráldozatát, ha mi, a második front munkásai, erős lelkünk minden tüzével, gondolkozó agyunk minden világosságával és izmos karunk minden cselekvőképességével résztveszünk az általánosan kötelező építő munkában.

Megújhodás a Szentlélekben.

Kell a Szentlélekben történő magyar megújhodás ehhez a magyar jövőt felépítő munkához, mert — minden egyébtől eltekintve — szükségünk van arra, hogy újból higgyünk az emberben. Erre viszont csak a Szentlélek tanit meg, mert csak Ő — Akit méltán nevezünk a szeretet tüzes Istenének, — tudja megszerettetni velünk az embert, akitől — hogy egyebet ne mondjak — lelkileg annyira eltávolodtunk, és akin a háborús jelenben hatékonyan segítenünk kell.

A felebarát szeretete.

Valljuk be és csak azután fonjuk tovább gondolataink szálait, — hogy elszoktunk a felebarát szeretetétől.

Másszóval: nem szeretjük az embereket még akkor sem, — pedig ez nagy szó — ha magyarok és keresztények. És amíg állatainkat beteges gyengédséggel dédelgetjük, addig ridegen

elzárkózunk nyomorgó és szenvedő felebarátunk elől, akit észre sem veszünk, ha tehetjük, — ha pedig nem, akkor csak a külső udvariasság hazug mosolyával fogadjuk, amelyben nincs egy csöppnyi szív, jóakarat vagy együttérzés.

Csak ennyit adunk neki. Nincs többünk az ő számára!

Legyünk azonban igazságosak és tárgyilagosak és állapítsuk meg, hogy az ember, felebarát bizonyos vonatkozásban reászolgált erre, mert az utóbbi időben nem éppen a legszebb fényben és legjobb oldaláról mutatta magát!

A háborús életkörülmények és az általuk felszabadított szenvedélyek lényegesen megnehezítik a Krisztus meghirdette és Általa törvényerőre emelt emberszeretetet, ami pedig minden nemzeti, társadalmi és közös élet alapja.

Ha ez az emberszeretet megingott a lelkekben — és mennyire megingott e nehéz időkben! —, akkor vele együtt a nemzet, a tásadalom, a közélet is. Ne csodálkozzunk, ha a végén azt vesszük észre, hogy földindulás van és hogy a társadalom és a köz élete tovább romlik addig, amíg nem sikerül a krisztusi emberszeretetet újra lángralobbantani a lelkekben és a ma emberét kigyógyítani legveszedelmesebb betegségéből: embertársaival szemben tanúsított közömbösségéből, elzárkózásából, vagy ami még rosszabb, gyűlöletéből.

Értsük meg végre: csak a szeretet épít és éltet, a gyűlölet rombol és gyilkol.

Mi építőmunkát akarunk végezni: a magyar jövő felépítésén fáradozunk.

Szeretnünk kell tehát, ahogy Krisztus is szeretett és példát adott nekünk!

És ha ezt megtesszük, már meg is oldottuk a háborús problémák legjavát és közelebb jutottunk a szebb és megnyugtatóbb jövő beteljesüléséhez.

Lehet szeretni az embert?

A levegő szinte telítve van egy eddig kielégítő válasz nélkül maradt kérdéssel:

Lehet-e, érdemes-e szeretni? Azt az embert, akinek a keze véres, a lelke gyűlölettől ízzik, ökle irgalmatlanul lecsap és aki kaján örömmel, szemében a rombolás pokoli fényével reánkgyujtja a házat és rommá bombázza legszebb városainkat?

Az igenlő választ erre a szörnyen időszerű kérdésre már nem az emberek bölcsesége, — amely az egész vonalon csütörtököt mondott, — hanem maga a szeretet Istene, a Szentlélek adja meg. Ő az, Aki újjáéleszti bennünk az emberben való hitet, Aki fölülmúlhatatlan világosságával fényt derít az ember belsejére, valódi énjére, Aki lerántja róla a nyomorúságos életkörülmények szőtte szennyes leplet és megláttatja velünk a mögötte fényeskedő, eddig egészen elrejtett Krisztus-Arcot.

Amikor a Szentlélek erejével sikerül az emberben felfedezni a jobbik embert és a benne lakozó Istent, ez az élmény annyira megráz,

átalakít és jobb belátásra bír, hogy megtermékenyítő hatása alatt elfelejtjük a háborús körülményekből fakadó előítéletet, gyanakvó félelmet, bocsánatot nem ismerő gyűlöletet és váratlanul, szinte megmagyarázhatatlan módon szükségét érezzük annak, hogy minden akadály és gátlás ellenére szeressük az embert, akit, mint tudjuk, Isten is annyira szeretett, hogy lakást vett benne és Egyszülöttje életét adta érte.

A „tarka szőttes".

A szóbanforgó lepel egyébként a mai életkörülmények és viszonyok gyümölcse. Egy északi írótól veszem a hasonlatot, mikor azt mondom, hogy a tarka, — hozzáfűzhetem, — vérfoltos szőttes a második világháború ördögi szövőszékén készült.

Tarkának elég tarka! De a mintája elhibázott; annál is több, visszataszító!

Visszataszító, mert sok benne az anyagiasság motívuma. A mai ember, — és ezt szintén a háborús életkörülményeknek köszönhetjük — teljesen elanyagiasodott. Ami érthető is, mert a háború nem egyéb, mint az anyag őrült és őrjítő tombolása. Ma minden az anyagon fordul: a fronton és a front mögött. A szentistváni határok védelmében is az előhaladott technika miatt az anyag nélkülözhetetlen, mint szinte túlsúlyban levő harcieszköz. A közellátásban, a nemzet zöme fenntartásában szintén az anyag szerepel a legkülönbözőbb formá-

ban. Mindenütt csak anyagba botlunk bele. És talán sohasem éreztük annyira, mint ma, hogy egyáltalán nem tudjuk nélkülözni azt. Akarvanemakarva az anyag rabszolgája lettünk.

Igen, a szőttes csakugyan tarka és vérfoltos. Érthető, hogy az ember, akinek köntösévé lett, nem rokonszenves, nem vonzó és hogy ezt az embert, föltéve, hogy nem látjuk, mi van köntöse mögött, nagyon nehéz igazán és őszintén szeretni!

A tüzes Lélek.

A Szentlélek tüzes Isten.

Izzásában, kegyelemteljes, éltető kisugárzásában leolvad a lélekről a „tarka szőttes" és láthatóvá válik az, ami mögötte van és ami az embert végtelenül szeretetreméltóvá teszi.

A Szentlélek ugyanis, ha Hozzá fordulunk, — és ebben áll a háborús magyar megújulás, lényege, — eláraszt erejével, átizzít tüzével és felettébb éleslátóvé tesz.

Aki megteremtette a kapcsolatot a Szentlélekkel és akinek ekként „pünkösdje" lett, az egyszerre más szemmel néz az emberekre és minden eddigi meglátástól eltérően egészen másként látja őket. Valahogyan — nehéz ezt emberi szavakkal megmagyarázni, — beléjük lát: pillantása a lelkek legeldugottabb rejtekéig is behatol; beléjük hall: éles hallószervével még a leghalkabb sóhajt is észreveszi és ami a fő: kihallja belőle azt, ami a lényeg és nem hagyja magát megtéveszteni attól, ami mellékes, ami csak járulék!

Az, aki így, a Szentlélek — hogy úgymondjam — pazar fegyvereivel közeledik embertársához, az a fátyol mögé lát és meglátja az álarc mögött az igazi arcot: az önzésben, szenvedélyeiben, gyűlöletében, elégedetlenségében és szenvedésében magára maradt, elhagyatott, egyedül gyötrődő embert, aki senkitől egy jó, bátorító, sötét — kételyeket — számúzó szót nem kap, aki a világ fülsiketítő és idegölő lármája és dulakodása közepette lelke mélyén teljesen és reménytelenül egyedül van és kimondhatatlanul szenved. (Talán épp az elárvult szenvedés egyik oka annak, hogy oly brutális tud lenni és oly elkeseredetten támadja embertársát.)

Akinek a Szentlélek kitágítja látását és aki így felkészülve néz az emberi lélek mélységeibe, még többet lát: meglátja benne az otthonkozó Istent, meglátja a Krisztus-arcot, halálrakínzott, üvegesedő szemével és tövis-befonta, verejtékes, vértől-csapzott hajával.

És ha eddig nem szerette az embert, most már szeretni fogja. Szeretni fogja benne azt az Istent, aki nem átallotta magát hozzá-alázni és lakást venni benne.

Szeretni fogja tehát az embert, aki azért szenved oly kimondhatatlanul, mert megszentségtelenítette magában a Krisztus-arcot; — és elhatározza, hogy segít rajta, mert tudja, hogy lehet rajta segíteni; és hogy szeretete enélkül, mint az apostol mondja: zengő érc és pengő cimbalom.

A közre veszélyes ember.

Segíteni kell az emberen, sugallja a Szentlélek.

Ha nem engedelmeskedünk a kategórikus parancsnak, a köz sínyli meg és csak magunkra vessünk, ha a meg nem segített ember önmaga próbál segíteni magán és vad ösztöneivel porrá zúz mindent, amit arcunk verejtékével felépítettünk.

Magunkra vessünk, mert tudnunk kell, hiszen a történelemben elég példát találunk erre, hogy a magára hagyatott, meg nem segített, sötét ösztöneinek kiszolgáltatott ember veszélyes a közre.

Igen: veszélyes és amellett felettébb szerencsétlen.

Szerencsétlen, mert kialudt benne a szent tűz, Isten kegyelme: elhalványodott benne Isten ragyogása, a gyermekded hit, amelyet a magyar édesanya oltott belé; elnémult benne Isten hangja, a lelkiismeret, és elrejtőzött benne Krisztus szentséges arca, mert belepte az eldurvult élet szennyes pora.

Igy természetesen nem lehet boldog életet élni.

Igy csak romlani, lerongyolódni lehet.

Vagy eszeveszetten futni a kárhozat gyilkos karjába...

Építsük a magyar jövőt.

Világégés van.

Keleten tornyosulnak az ijesztő, sötét viharfellegek.

Jaj nekünk, ha átviharzanak a Kárpátok szent bércein és végigságuldanak Szent István király országán!

Jaj a közveszélyeseknek, ha a vihar felszínre dobja őket és prédájukká teszi a nemzetet! Vele együtt ők is elvesznek.

Jaj nekünk, ha ezt meg nem előzzük, és nem keressük a magyar megújulást a Szentlélekben, vagyis nem segítünk a Szentlélek erejével embertársainkon, magyar véreinken és nem tanítjuk meg őket velünk összefogva felépíteni a szebb magyar jövőt.

* * *

A minap beszéltem egy sebesült fiatal tiszttel, aki csak úgy sugározta maga körül a front egészséges levegőjét: a hősiességig felfokozott keresztény és magyar szellemet. Mondhatom, jólesett mélyen a szemébe nézni és teleszívni magam lelkesülésével. Jólesett látni bizakodó mosolyát, hallani reménytől parázsló beszédét, és megszorítani izmos, tettrekész kezét. Jólesett, — ismétlem, — mert valahogy úgy éreztem, hogy a fiúval a magyar jövő, a magyar remény, a magyar élniakarás szállott le mellém! Megértettem azt is, hogy e találkozás nem csupán véletlen volt. Sokkal több volt annál: Isten akarata. Hogy megismerjem, mi a kötelességünk és meghirdessem, mit kell tennünk.

Ekkor fogamzott meg bennem a gondolat, hogy a Szentlélek szolgálatába szegődöm én

is és harsonája leszek, hogy utat mutassak a magyar megújhodás felé.

Igen, utat a magyar jövőbe a magyar jelen megsegítése által. Utat a jövőbe, amely az ingadozók megsegítésén vezet keresztül és megakadályozza, hogy a bizonytalanok közveszélyessé, a jövő sírásóivá váljanak!

Ezt feltétlenül meg kell akadályozni!

Többek között azért is, hogy e pompás magyar fiúk, mint az imént említett tiszt, lássák, hogy megérdemeltük hősies áldozatukat és növeltük azon magyar értékeket, amelyekért ők nemes vérüket hullatták.

II.

A Szentlélek katonái.

A második arcvonal.

A háború nemcsak az arcvonalon dől el: ott, ahol hőseink forgatják a magyar kardot és ontja a drága magyar vért: A háború sorsa attól is függ, hogyan alakul és tartja magát az, amit második frontnak nevezünk.

Ez a második front, a mi élet- és munkaterünk. Mi tartjuk ezt a frontot és — Isten segítségét feltételezve, — csak tőlünk függ, hogy e végtelenül fontos arcvonal hogyan alakul és milyen eredménnyel tartja magát.

Jelenlegi küldetésünk abban áll, — és tudjuk, hogy ez mennyire igaz, — hogy tartsuk és életképessé tegyük a második frontot.

Felelősségünk teljes tudatában be kell kapcsalódnunk a második frontba, a háborús otthon és a háborús ország egységes arcvonalába, hogy annál hatékonyabbá tegyük frontkatonáink önfeláldozó teljesítményét és amíg ők távoltartják a határoktól a bolsevizmus alattomos ördögét, addig mi gyarapítsuk a ma-

gyar élet értékeit és előkészítsük nekik, a majdan győztesen hazatérőknek, a jobb magyar életet.

A Szentlélek katonái.

Büszkén valljuk, hogy katonák vagyunk: a második magyar front élharcosai, akik bátran álljuk a vártát és tökéletesen betöltjük a reánkjutó munkateret.

Alázatosan valljuk azonban azt is, hogy a Szentlélek katonái vagyunk, akiket Isten ihletett és küldött a nagy magyar arcvonalba, ahol nemcsak a puszta magyar életért, hanem ezzel a drága kinccsel együtt a keresztény kultúráért, Krisztus országáért, a misztikus Krisztustestért folyik a harc.

Boldogan valljuk, hogy mint a Szentlélek katonái nagy küldetésben járunk: az a feladatunk, hogy szeretettel közeledjünk magára hagyottan vergődő embertársainkhoz és minden erőnkből segítsünk rajtuk.

Megvalljuk, hogy tudatában vagyunk elégtelenségünknek. Tudjuk azonban azt is, hogy velünk van a Szentlélek, az Isten ereje, és hogy ez az erő képesít a magyar lelki megújhodás előkészítésére és megvalósítására.

Felkészülten állunk ki a második frontra és vállaljuk a nagy munkát: szívünkben a Szentlélekkel jövünk és a Szentlélek erejét sugározzuk a háborús magyar jelenbe.

Igy egyengetjük a magyar-élet útját és készítjük elő a magyar jövőt.

A mindennapi élet gyakorlatában ez annyit tesz, hogy mindnyájan megtanulunk adni és ekképen áldozni a háborús kötelesség oltárán.

A jelen megkívánja tőlünk, hogy adjunk, hogy szemrebbenés nélkül odaadjuk szívünk, lelkünk legjavát és vele mindazt, amire e súlyosan megpróbált nemzetnek szüksége van.

Adjunk! visszhangzik bennünk a parancs.

Kissé megijedünk e benső parancs hallatára.

Adni és mindig csak adni?!

Minket, akik már keresztülvergődtünk az első világháborún és akik verejtékezve hordoztuk a trianoni magyar élet keresztjét, furcsán érint ez a magától értetődő felszólítás! Ne is csodálkozzunk rajta. Elvégre mi már mindent odaadtunk; egy teljes negyedszázadon át egyebet sem tettünk, csak adtunk, még abból a kevésből is, amit a nagy összeomlásból sikerült megmentenünk. Most már tényleg annyira vagyunk, hogy szívesen hajlunk az örök csábító szavára és nagy-gyáván, vagy kishitűen elhisszük, hogy bár szívesen adnánk, de sajnos, ma már — ennyi megpróbáltatás után, — nincs miből.

Nincs miből?!

Annyira lerongyolódtunk, elszegényedtünk, elernyedtünk volna, hogy most, mikor a haza érdeke és a keresztény kultúra jövője feltétlenül megkívánja, nincs mit áldoznunk és nincs miből adnunk?!

Hát elfelejtettük, hogy magyarok és kereszt-

tények vagyunk és hogy az, aki valóban keresztény, akinek életében a Krisztus-hit nemcsak külső máz, az a szó teljes értelmében kifogyhatatlan és annál kifogyhatatlanabbá válik, minél többet merít a Szentlélek fakasztotta éltető forrásból?

Van tehát mit adnunk s honnan merítenünk!

Többletünkből adjunk!

A Szentlélek, Aki a keresztségben lakást vett bennünk és a bérmálásban megerősített, bőven gondoskodott róla, hogy a mai életkörülményeknek megfelelően minél több legyen bennünk, amiből adhatunk a reánkszorultaknak.

Mit adjunk a többletből?

A kérdés ezekután már csak az, hogy mit adjunk a gazdag és letagadhatatlan többletből?

A válasz fölöttébb egyszerű:

főleg azt, aminek hiányát ma leginkább érezzük és ez: az élet művészete, az élet ereje és az élet tüze.

Az élet művészete: Általában azt tapasztaljuk, hogy a mai ember nem tud az élettel bánni. Kellő életművészet híján elrontja életét és nem használja fel az erre kínálkozó alkalmakat. Ezért oly nagy az elégedetlen emberek száma és ezért van annyi felesleges és haszon nélkül való szenvedés a világban.

Az élet ereje: Túlságosan gyengék vagyunk! A tapasztalat azt mutatja, hogy az utóbbi hónapokban lelkileg nagyon lerongyolódtunk. Idegrendszerünk sem kielégítő, lelki bajainknak pedig se szeri, se száma. Ilyen állapotban nem lehet tartani a második frontot. Az életerő utánpótlására, teljes benső megújhodásra van tehát szükség.

Az élet tüze: nagyon langyosak lettünk. Kevés a lelkesedés, hiányzik a tűz. Hol vagyunk azoktól, akik 1914-ben a pesti körúton összeverődtek és amikor az egyik kirakatba kifüggesztették az első hivatalos jelentést a szerb frontról, minden felszólítás nélkül, szinte varázsszóra a nemzet Imájába, a Himnuszba kezdtek. Ebből a tűzből kell nekünk is szerezni, különben nem tudjuk tartani a második frontot és könnyen veszélyeztetjük az eddig elért eredményeket.

E három értékkel kell segíteni embertársainkon, magyar testvéreinken, ha komolyan akarjuk a magyar megújhodást a Szentlélekben és részt kérünk magunknak dicső megvalósításából.

Az életművészet többlete.

Többletről beszéltünk az imént.

Méltán kérdezzük tehát: van-e bennünk, a Szentlélek katonáiban, annyi egészséges és bevált életművészet, hogy szó lehet többletről?

Lehet, hogy művészek vagyunk az élet alakítása terén; lehet azonban az is, hogy kon-

tárok maradtunk és még mindig nem vittük sokra abban, amit Krisztus Urunk az „Egy szükséges"-nek nevez.

Lényegében nem is fontos, hogy sokra vittük-e vagy sem. A hangsúly azon van, hogy feltétlenül sokra vihetjük, mert velünk van Krisztus, Aki minden életművészet forrása és Aki elküldte Szentlelkét, hogy beteljesedjék bennünk az Élet.

Feladatunk ennélfogva nem is olyan nehéz! Csak törekednünk kell Krisztushoz hasonlóvá válni és máris megvan bennünk a többlet, amelyből bőven jut másoknak is.

Ne gondoljuk, hogy hasonlóvá válni Krisztushoz (ami lelki arcélünket, jellemképünket illeti) megoldhatatlan feladat, mert messze túlhaladja az emberi teljesítőképességet. Igaz ugyan, hogy fölötte áll minden emberi erőfeszítésnek, viszont az is igaz, hogy Krisztus megígérte s elküldötte a Szentlelket, hogy az Ő tüzes ereje pótolja bennünk a hiányokat. A bennünk működő Szentlélekkel együtt-dolgozva pedig oly erőssé és teljesítőképessé válunk, hogy nincs az az elénkbe tornyosuló akadály, ami vissza tudna tartani Krisztus követésétől, vagy meg tudná akadályozni bennünk a krisztusi arculat fokozatos kibontakozását!

Életművészetre nevelni általános küldetés.

Valaki, akiben nincs lendület és aki még mindig nem tanult meg lelkesedni a nagy és

szent célokért, esetleg azzal érvelhet, hogy az életművészet többletéből adni, nem lehet világi ember dolga. Ehhez külön küldetés, a Szentlélek rendkívüli karizmája szükséges, amit csak az Istennek szentelt lélekben, a papban stb. lehet meg.

Alapos tévedés! Annyi igazság van benne, hogy az Istennek szentelt léleknek szent kötelessége ezen a téren is jó példával előljárni és korlátozás nélkül adni Szentlélek-fakasztotta többlete misztikus mélységéből.

E küldetés azonban nem kizárólagos, és nem kiváltsága a hierarhikus, az egyházi embernek, mert e küldetés általános s a keresztény társadalom minden rétegére kiterjed! Krisztus példájának, életművészetének fényességére minden társadalmi osztálynak, szociális rétegnek szüksége van. A gyárban, az irodában, a megművelendő szántóföldön, a szalonban, mindenütt, ahol az emberek megfordulnak, dolgoznak, verejtékeznek és szórakoznak, szükség van e világosságra, hogy megtanulják Krisztust az élet minden körülményei között követni. A krisztusi életművészet fényességét ragyogtatni azonban — különösen a mai élet változatos körülményei között — legjobban a világi, a tömegben élő ember tudja. Az ő példája hatékony és meggyőző, mert annak a társadalmi osztálynak talajából szökkent elő, amelyhez szól. Fokozza e hatékonyságot a szoros társadalmi kapcsolat, az összetartozás.

Vannak olyanok is, akiket egy másik előítélet gátol e szent küldetés megvalósításában. Ezek azt a nézetet vallják, hogy a mai sokat zaklatott, gyanakvó, bizalmatlan és fáradt emberhez hozzáférkőzni, reá hatni és krisztusi, valamint a magyar megújhodás értelmében befolyásolni nem lehet. Végelemzésben nem szabad tapintatlanságot elkövetni és az emberekre egyszerűen rányitni azt az ajtót, amelyet ők nem nyitottak ki jószántukból.

Ezt valóban nem lehet megtenni!

De nem is szükséges, mert ez nem a krisztusi életművészet világosságának terjesztési módja!

Az egyetlen helyes módszer, amelyet a nagyok, Krisztus apostolai és szentjei alkalmaztak, felettébb egyszerű! Annyira az, hogy bárki élhet vele anélkül, hogy a Szentlélek erején kívül — ami mindig és mindenütt nélkülözhetetlen előfeltétel, — más adottságra, különleges felkészültségre szorulna.

E módszer a következő: *éljünk szivünk nemes egyszerűségében krisztusi életet és gyakoroljuk a krisztusi életművészetet ott, ahová az isteni Gondviselés állított, ahol élethivatásunkat teljesitjük és ahol a mindennapi munkát hozzánk hasonló emberekkel megosztjuk.*

És ne beszéljünk sokat! A krisztusi életművészetet mindenekelőtt élni kell. Az eleven példa, a tökéletes életalakítás majd magától beszél és minden ékesszólást messze túlszárnyaló szózattá erősödik, melynek hangja min-

den fülhöz eljut, minden szívbe leszáll, és minden lelkiismeretet felráz! Erre van szükség ma, és nem a hangzatos szavak hamar kialvó tűzijátékára.

Az élet valósága is emellett tanúskodik.

Magyar példa is akad erre az utolsó évtizedek történetében, ami azt bizonyítja, hogy a magyar szentek nemes családfája életerős, rügyezik, virágbaszökken és dúsan gyümölcsözik Isten dicsőségére és a haza javára.

A jelen idők komolyságra intenek. És arra, hogy a mondottak felett gondolkozzunk és a kérdésre válaszoljunk:

Vajjon nem kívánja-e a mindent megújító Szentlélek, hogy mi is sokatígérő virág legyünk a magyar szentek évezredes fáján, és bőségesen adva a krisztusi életművészet túláradó többletéből, rójuk le hálánkat Isten és a Haza iránt?

Adjunk az erő többletéből.

Többletünkből feltétlenül adnunk kell és pedig a lelkek válságához mérten, vagyis bőségesen.

Vonatkozik ez nemcsak a krisztusi életművészetre, hanem a nagy megvalósításokhoz szükséges lelkierőre is.

Meg kell menteni azokat, akiket a háborús élet rendkívül kemény igényei önhibájukon kívül felőröltek.

Erre a magyar lélek és a krisztusi ember veleszületett nemes áldozatkészségével vállalkozunk.

A legegyszerűbb megoldás az, amire a szentek, a nagyok, Krisztus leghűségesebb és legönfeláldozóbb követőinek példája tanít meg. Ez az egyéni megerősödés a Szentlélekben és az erőtöbblet kisugárzása a világba, a lelkekbe.

Aki komolyan veszi a szent keresztségben vett kegyelmet és azt szükség szerint felújítja magában, aki él a Lélek pünkösdjének, a bérmálásnak egész életre kiható tüzével, aki lelkében ezzel a tűzzel közeledik az eucharisztikus Krisztushoz, hogy egyesüljön Vele és erőt merítsen szentséges Szívéből, abban a természetfeletti erő nem apadhat el, mert benne él, lakozik és működik a Szentlélek, az Isteni Erő kimeríthetetlen forrása.

A mai komoly és súlyos feladatok elé állító idő az erkölcsi válság teljes súlyával megköveteli tőlünk, hogy a Szentlélekben éljünk és Általa váljunk nehéz missziónkhoz megfelelően erőssé és teljesítőképessé.

Felbecsülhetetlenül fontos és időszerű kötelesség ez, mert — amit minden gondolkodó ember belát, — ma ilyen egyének kellenek, akiket méltán nevezünk a Szentlélek bátor katonáinak, a magyar megújhodás élharcosainak.

Ezek az emberek — remélem mi is közéjük tartozunk — bámulatos missziót teljesítenek és áldott küldetésben járnak:

A Szentlélek erejét sugározzák magukból és öntik a lelkekbe. Már azzal is, hogy vannak és olyanok, amilyenek, felbátorítólag, megerősítő-

leg hatnak, hát még ha a lelkek közelébe férköznek és teljesítik szent küldetésüket.

Tudjuk, hogy milyen erős az, aki a Szentlélekben erős! Az ilyen ember ezreket és százezreket erősít és ment meg a veszély sorsdöntő pillanatában. Ezrek és százezrek tekintenek fel hozzá korlátlan bizalommal és kapaszkodnak izmos karjába, mert érzik, hogy amíg alattuk megmozdul a talaj, addig ő, a Szentlélek hős katonája erősen áll és semmibe veszi a földindulást. Ilyen emberek kellenek ma a nemzetnek. Minden megyének, városnak, falunak legyen számos ilyen embere. Akkor nem kell félteni a magyarságot, és megkérdőjelezni a magyar jövőt!

A mondottakat azonban ne vonatkoztassuk másokra és a Szentlélek katonáit ne keressük a kerítésen túl. Maradjunk a kerítésen innen és gondoljunk elsősorban magunkra. Mert a hívó szózat, a Szentlélek parancsa nekünk is szól és minket is kötelez!

Eszünkbe ne jusson elzárkózni a magyar jelen e szent kötelessége elől! Ne tegyük ezt, mert az egyszer visszautasított kegyelem soha többé nem tér vissza. Nem lesz több alkalmunk Krisztus országáért küzdeni és a magyar jövő felépítésében résztvenni. Ez pedig nem magánügy! Nem az, mert a nemzet jelene és jövője sínyli meg, ha egyetlen egy ember is elmarad azok közül, akiket a Szentlélek meghívott, hogy megerősítsék az elgyengülteket és kiépítsék a második magyar arcvonalat.

Adjunk a tűz többletéből.

Áldott többletünkből tüzet is kell adni. Erre nagy szükség van, mert az élet hirtelen és szinte váratlanul sivárrá vált. Nem is hittük volna, hogy mennyire és mily gyorsan igaza lett annak, aki nem is olyan régen az emberiség erkölcsi értelemben vett jégkorszakáról beszélt és azt állította, hogy a fagy már a velőkig hatolt és komolyan veszélyezteti az életet.

Itt csak egy segítség van és ez a Szentlélek által táplált, — beteljesedett szent tűz. Erről mondotta Krisztus Urunk, hogy tüzet jött bocsátani a földre és nem akar egyebet csak azt, hogy égjen.

Ahhoz azonban, hogy a szent tűz, amellyel az alábbi fejezetben behatóan foglalkozunk, lángralobbanjon a magyar szívekben és a magyarságnak éltető ereje legyen, feltétlenül szükséges, hogy bennünk ízzék elsősorban, még pedig olyan felfokozott mértékben, hogy bőséges többletünkből mindenkinek, aki rászorul, adhassunk.

Azon fordul tehát minden, hogy mi, akik a Szentlélek katonái és a magyar jelen megújítói akarunk lenni, az izzó tűz emberei vagyunk-e vagy sem, tudunk-e lelkesülni és lelkesíteni vagy sem, van-e bennünk tüzes meggyőződés, vagy nincs?

Ne nagyon csodálkozzunk azon, ha véletlenül azt tapasztaljuk, hogy nincs, hanem gondoskodjunk róla és pedig idejében, hogy legyen, túláradó és bőséges legyen! Forduljunk

a tüzes Lélekhez, a Szentlélekhez, kérjük adományát és szítsuk magunkban szüntelenül a szent tüzet.

A Szentlélek tüzével jöjjünk tehát mindannyian és az Ő erejével újítsuk meg a magyar életet.

És amiként a balatoni halász Szent István-napjára virradó éjtszakán pásztortüzet gyujt a zalai hegyekben és a somogyi partokon, hasonlóképen mi is keresztény magyar szívünk tüzébe mártjuk a szent szövétneket és a Szentlélek e szikrázó zsarátnokát dobjuk a magyar jelenbe, hogy Isten lelkében újjáalakuljon és boldog, életerőtől duzzadó jövővé erősödjék.

III.

A reménység pásztortüze.

Nehéz időket élünk! Ilyenkor feltétlen szükség van kiapadhatatlan erőforrásra.

Minél bővebben találunk, annál jobb, mert annál többet meríthetünk belőle tulajdon megerősödésünkre és mások, a nálunk gyengébbek megsegítésére.

Ilyen felettébb fontos és a mai háborús körülmények között nélkülözhetetlen erőforrás a Szentlélek-fakasztotta keresztény remény.

A krisztusi remény tüzes ereje.

A Szentléleknek módfelett hálásak lehetünk, mert a keresztény, — a krisztusi remény tüzes erejét is neki köszönhetjük, Őneki, Akit éppen azért joggal nevezünk a reménység erős Istenének.

Üssük fel az Apostolok Cselekedetének könyvét; ott megtaláljuk, hogy az apostolok, élükön a Boldogasszonnyal, a Szent Szűzzel, hogyan készültek elő Krisztus ígéretének be-

teljesülésére, a Szentlélek eljövetelére, a történelmi pünkösdre. Szent Lukács idevágó jelentésének minden sorából kiizzik a nagy, az éltető reménység szent tüze. Az egybegyültek, akik imával készülnek fel a nagy eseményre, a Szentlélekben összpontosítják reményüket. Őreá várnak, hogy megerősödjenek Benne és megkezdjék Krisztustól, a Mennybementtől kapott küldetés teljesítését.

Nem reménykedtek hiába, mert a beteljesülés valósága, a pünkösdi szent tűz, a reájuk leszállott Szentlélek minden elképzelésüket messze felülmúlja. És hogy milyen fokban, azt az apostolok, és tanítványok nagy teljesítményeiből tudjuk.

Ne gondoljuk azonban, hogy a történelmi pünkösd és az azt megelőző tüzes, reményteljes várakozás egyedülálló eset, amely meg nem ismétlődik. Nagy és kárhozatos tévedés volna ezt gondolni. A kereszténység immár két évezredes tapasztalata tanúskodik amellett, hogy a pünkösdi csodás élmény, az „égből hulló tűz" igenis megismétlődik, ott és akkor, ahol és amikor szükség van a Szentlélek tüzes erejére. A pünkösd csodája szükség szerint igenis megismétlődik mind a nemzetek, mind az egyének életében. Nem ugyanabban a formában és ugyanolyan körülmények között, hanem mindig úgy és abban a mértékben, ahogy a helyzet és a lelkek szüksége megkívánja.

Ha felvetjük a kérdést, hogy a Szentlélek hogyan éleszti fel bennünk a reménység megerősítő szent tüzét, akkor válasz helyett csak

arra gondoljunk, hogy a Szentlélek mindent elárasztó világosságával. Ennek fényességében megismerjük a jóságos Istent, megtisztul Istenfogalmunk és megszűnnek az esetleges téves nézetek, felfogások és előítéletek. Aki a Szentlélek világosságában megismerte Istent, abban máris feléled a remény éltető és megnyugtató sugara, mert tudja, hogy az Isten nem hagyja el.

Erősen remélni a Szentlélek iskolájában tanulunk és a krisztusi reményt, melynek tüzesen izzó erejétől annyi függ a magyar jövőben, a Szentlélek forrásaiból merítjük.

A remény szerepe.

Valóban oly fontos az, hogy erőteljes és életképes reményt merítsünk a Szentlélek forrásaiból?

Igen. Mert reménység nélkül nem lehet élni, és annak, aki már nem tud remélni, legyen az egyén vagy nemzet, nincs jövője.

Mert ahhoz, hogy a jövő megváltásán és felépítésén fáradozzunk, jól megalapozott remény kell, vagyis az az erős meggyőződés, hogy érdemes áldozatot hozni, lankadatlanul dolgozni, mert a munka nem vész kárba és a kezdeményezést feltétlen siker koronázza. Akiben kialudt a reménység szelíd pásztortűze, az sohasem lesz képes belekapcsolódni a jövő felépítésének munkájába s annak ennélfogva nem is juthat szerep a magyar megújhodásban.

Ezért szükséges, hogy a magyar megújhodás programmjába a reménység szent tüzének újjáélesztését és lelkismeretes ápolását is felvegyük.

Az elcsüggedt ember.

Az utóbbi időben azt tapasztalhatjuk, hogy sok közöttünk az elcsüggedt, reménytelen ember.

Ez a sajnálatos jelenség különböző okokra vezethető vissza.

Egyik ok az, hogy a megnehezedett életkörülmények, a háborúval járó elkerülhetetlen izgalmak és egyéb kísérőjelenségek megtámadták az amúgy sem ellenállóképes idegrendszert. Beteges, kimerült idegek pedig gyakran okoznak reménytelenséget.

Itt van ezenkívül az örök emberi türelmetlenség, amit a modern élet hajszája csak fokoz. Mi, a mai élet emberei egyszerűen nem tudunk várni. A háború immár negyedik esztendeje dúl és borítja gyászba a világot. Ez egyeseknek már túl sok, túlhaladja várakozási képességüket. Nem bírják idegekkel és nem tudják kivárni a kimenetelt, a magyar győzelmet. Továbbá nem akarják megérteni a háborús események, a hadműveletek stb. magától értetődő hullámzását. Haditaktikáról fogalmuk sincs. Ezeknek elég egyetlen kevésbbé kedvező, idehaza azután még hozzá felnagyított jelentés és máris szárnyaszegett madarakhoz hasonlóan járnak az utcákon és sötétlátásukkal megfer-

tőzik a közvéleményt és rontják a hangulatot.

Van még más oka is egyesek reménytelenségének. Ez a „földalatti aknamunka", a „jól értesült" suttogók propagandája. Szándékuk nagyon is áttetsző. Ezek, akikből a felelős hatóságok céltudatos intézkedései ellenére mindig maradt jónéhány, a háborús élet ördögi denevérjeiként keringenek a jelen éjtszakájában, lelkiismeretlenül ijesztgetik a gyengéket, a félelemre, csüggedésre hajlamosakat, és ezzel gyengítik az annyira fontos második frontot és a magyarság halálos ellenségei malmára hajtják az ingadozók és bizonytalanok ijedelmének szennyes vizét. Ezek elveszik méltó jutalmukat. Mi azonban nem várhatunk addig, míg ez bekövetkezik! Véget kell vetnünk ördögi munkájuknak azáltal, hogy erősítjük a gyengéket és támogatjuk az ingatagokat.

Tegyünk róla, hogy a kimerültek és elfáradtak száma ne szaporodjék. Sugározzuk a magyar világba az életképes reménység szent tüzét. Ezzel csak még jobban megerősítjük a második arcvonalat és nagy szolgálatot teszünk mindnyájunk szívügyének: a magyar jövőnek!

A háború lelki rokkantjai.

Kezdjük az összeroppantakkal, akiket egyébként a háború lelki rokkantjainak is nevezethetünk. Ezekkel törődnünk kell. A háború — mint tudjuk — felszabadítja az amúgy is csak nehezen fékezhető szenvedélyeket és ezál-

tal lényegesen megnehezíti és veszélyezteti az életet. Gyengék és kevésbbé ellenállóképesek mindig akadnak. Egyideig vergődnek, megpróbálnak ellentállni, megmaradni a helyes úton, de végül kifáradnak, beadják derekukat és a háborús idők legkülönbözőbb szenvedélyei szánalmas áldozatává válnak. Lelkükben egész világ omlik össze; és a romok felett ott terjeng a kétségbeejtő reménytelenség felhője, amely áhatolhatatlan ködbe borít minden kiutat. E szerencsétlen elsodortak között sok reményre jogosító fiatal is van, akik saját bevallásuk szerint egész életüket „elrontották".

Istennek legyen azonban hála, hogy az ember életét még a legelvakultabb rosszakarat sem tudja egészen elrontani. Isten gondoskodik róla, hogy ne lehessen azt végleg tönkretenni. Mindig, még a legnagyobb katasztrófák után is, marad annyi erő, amivel új életet lehet kezdeni.

A baj csak az, hogy az összeroppanást majdnem mindig lelki vakság kíséri. Ennélfogva — sajnos — a kiutat sem találják meg és így valóban abba a veszedelembe kerülnek, hogy megingott életük menthetetlenül félresikerül.

Tűrhetjük, hogy ez így legyen?

Nem!

Nemes és nagyjelentőségű feladatunk ezeken a szerencsétleneken, a háború lelki rokkantjain segíteni, őket felemelni és elindítani az új élet felé.

A nemzet életében sok függ ettől, mert minden egyes magyar élet közkincs és pótolhatatlan nemzeti érték. Közkincset pedig, nemzeti vagyont elprédálni, Krisztus élő teste, az Egyház tagjait elveszni hagyni nem szabad. Roppant felelősség lenne, ha megtennők.

A Szentlélek, Aki meghívott e munkára, lehetővé teszi, hogy megfeleljünk várakozásának. Ő, a reménység Istene, a remény kioltha-tatlan tüzét öntötte belénk. Ezt a tüzet szítja a kegyelmi élet minden eszközével. És annyit adott belőle, hogy, amit egyébként kötelességünkké is tett, e szerencsétleneknek is juttathatunk. A magyar megújhodás szolgálatában a Szentlélek katonáihoz méltóan induljunk el azok keresésére, akiknek összeroppant élete a mi segítségünket várja, hogy az ismét erőteljes legyen.

Mit mondjunk nekik?

Fájdalmas jelenet szemtanúja voltam minap. Hat-hét éves kisfiúcska állott a kandalló előtt és nézte könnyes, sóvárgó szemmel annak a daliás katonának a kandalló peremére helyezett képét, akit édesapjának ismert és akit már régen nem látott.

„Anyuka" — szólalt meg a gyermek — „mond, mikor jön meg apa?"

A kérdés felelet nélkül maradt.

A fiúcska délceg apja életét adta azért, hogy fiának és vele együtt százezer és százezer magyar gyermeknek továbbra is legyen hazája.

* * *

Legelső kötelességünk azokkal szemben, akikre a háború ily súlyos csapást mért, a megértő részvét. Nem sajnálkozás, mert a sajnálat megaláz és kihívja az ellentmondást. Hanem tapintatos, szeretetet sugárzó részvét, amely elviselhetővé teszi az elárvultság szörnyű napjait, enyhíti a veszteség-ütötte seb sajgó fájdalmát. Fogjuk kézen a kegyetlenül szenvedőket, nézzünk mélyen a szemükbe és éreztessük velük azt, hogy mennyire hálásak vagyunk nekik. Ők a haza oltárán mindent feláldoztak. Mennyire tiszteljük, szeretjük őket ezért. Őszintén mellettük is állunk a megpróbáltatás súlyos óráiban.

És mit mondjunk nekik?

Krisztus Urunk, Aki minden bajunkra megadta az orvosságot, megtanított erre is. Elvetette szívünkbe az örökéletben, az örök és boldog viszontlátásban, az ismétegyesülésben való hitet, hogy ezzel erősítsük meg az élet kegyetlen csapása alatt megtántorodott, megsebzett embertársainkat.

Az örökéletbe vetett hit hirdetése sohasem volt olyan fontos, mint most, a világégés negyedik válságos esztendejében. Most kell megszólalni és fennhangon hirdetni az örökkévalóságról, a túlvilág végtelenségéről, az Isten dicsőségében beteljesülő, szeretetteljes és többé meg nem szakadó emberi kapcsolatokról szóló, minden fájdalmat enyhítő és a krisztusi reménység szent tüzét szító tanítást. — Most kell törhetetlen erejét a csüggedők és csüggedtek fáradt szívébe sugározni.

E napsugaras és lelkes munka nyomában áldás fakad és új élet sarjad.

Mert a lesujtottak, mintha az örökkévalóság mesgyéjén túli lét villamosárama érintené őket, felélednek, a rettentő sötétség eloszlik lelkükről és szivüket elárasztja az újjáéledt erős remény melege.

Nem mondom, hogy nem szenvednek többé, hiszen a remény nem támasztja fel hősi halottainkat és nem hozza haza szeretteinket. Szenvedni továbbra is fognak. De ez a szenvedés, amelyet a remény szelíd fénye tesz világossá, már elviselhető, mert benne ízzik a várakozás mélabús boldogsága és sejtelmekkel teli izgalma. A hosszú várakozás szenvedése, — ne tagadjuk még a kétségbeesés legsötétebb perceiben sem, hogy ez így van, — mégis csak a boldogság előíze, mely sok erőt ad, kitartó hűségre és állhatatosságra késztet.

* * *

És hányan vannak, akik álmatlan éjszakákon agyonkoptatott olvasót morzsolva emelik égnek remegő kezüket azokért a legkedvesebbekért, akik a tűzvonalban állnak és ezer halállal néznek farkasszemet.

Ezt a keresztet sem könnyű viselni és ebben a sorvadó aggodalomban sem egyszerű élni. Nem mindenki tud a híres Ratibor hercegné lelki magaslatára felemelkedni, aki — mikor daliás fia a második világháborúban hősi halált halt nemzetéért, minden részvétnyilatkozatot azzal a bámulatos erőre való megjegyzéssel utasí-

tott vissza, hogy egy anya, aki hazáját szereti, csak büszke lehet, ha gyermekét feláldozhatja érte! De nem csodálkozunk azon sem, hogy vannak olyanok is, akiket az áldozat nagysága földretipor és szívükből kiolt minden reményt. Hintsük inkább a magyar megújhodás vetőmagvát ezekbe az elcsüggedt lelkekbe és a remény tüzes apostolaihoz méltóan erősítsünk meg minden magyar embert e nehéz órákban.

E feladat teljesítése mellett joggal mondhatjuk, hogy megértettük a magyar jelent és mint a Szentlélek katonáihoz illik, törődtünk a magyar jövővel!

Az erkölcsök lazulása.

Említettem már és meg is indokoltam, hogy a háború az anyag eszeveszett rombolása, és hogy mint olyan, az áldozat hekatombáit követeli meg a szerencsétlen emberektől. Tőlünk is, akik fennállásunkért, kultúránkért és ezeréves határainkért küzdünk.

Ne csodálkozzunk azon, hogy jómagunk is, akik krisztusi elveket vallunk, lassan, szinte észrevétlenül elanyagiasodunk! Anyaggal-anyagért kell küzdenünk, hogy nemes eszméinket megvalósíthassuk, kultúránkat biztosíthassuk és jövőnket felépíthessük. Ez a reánknehezedő kényszer, amellyel az első világháborúban is meg kellett bírkóznunk, könnyen elfajulhat, amennyiben felbillenti az egyensúlyt és az anyag rabszolgáivá tesz.

Áttól tartok, máris útban vagyunk az anyag

rabszolgasága felé. Bizonyíték erre az erkölcsök fokozatos lazulása.

Mit is értünk az erkölcsök lazulása alatt?

Az erkölcsök lazulása lényegében véve nem egyéb az anyag elhatalmasodásánál, ami háttérbe szorítja a lelki, magasabb értékeket és lelkiismeretlenül felszabadítja az énünk mélyén lappangó szenvedélyeket.

Egy másik okot pedig abban vélek feltalálni, hogy a szinte kényszerűen elanyagiasodott, egyensúlyát vesztett ember oly ijesztően kevés kielégülést és valódi örömet talál lelki értékekben hiányt szenvedő életében, hogy ösztönszerűen, olyasmit keres, ami elfeledteti vele lelke sívárságát és a mámor könnyű varázsával látszólag betölti az ijesztően tátongó űrt.

Hogy ez gyors kiábrándulással, undorító mellékízzel jár, azt tudjuk. Nagyobb baj viszont az, hogy az undor elmultával a felejtető mámor után való vágy még nagyobb elevenséggel űzi áldozatát az élvezet felé.

Így keletkezik és terjed az, amit finoman az erkölcsök lazulásának mondunk. És ez nem vezet boldogsághoz. Az élvezet áldozatainak ijesztően őszinte vallomásaiból tudjuk, menynyire nem. Az élvezet, fényűzés, mámor és a kísérőjelenségek csak hitvány máz, mely az élet első kemény ökölcsapására lepattan az emberről! A mámoros arc önfeledt mosolya a kétségbeesés vonaglásába torzul.

Ily körülmények között nincs boldog élet, mert nem lehet folyton mámorban élni és mert az ébredés: összeroppantó kiábrándulás.

A mámor költséges számláját azonban nemcsak az egyén és a család fizeti meg!

A közösségnek, a társadalomnak, a nemzetnek is fizetnie kell érte!

Ezzel kapcsolatban a történelem elriasztó és tragikus példáira hivatkozni eredménytelen dolog lenne, mert a történelemből nem tanulunk, különben nem ismétlődhetnének meg az egyes katasztrófák.

Ehelyett hallgassunk magyar szívünkre és feleljünk arra, hogy tulajdonképen hová vezetnek ezek a háborús tünetek?

Jóra semmi esetre sem! Mámoros fejjel, elanyagiasodott szívvel, lerongyolódott, szenvedélyek által tüzelt idegrendszerrel nem lehet a mindenkit kötelező munkát a jelen megmentését és a jövő felépítését vállalni.

Ehhez tiszta fej, erős akarat, (erről majd később többet) acélosan rugalmas izmok és főleg — ami a legfontosabb! — feltétlen tiszta, mocsoktalan és becsületes, Krisztusát és Hazáját rajongóan szerető lélek kell!

A magyar megújhódást a Szentlélekben ezzel kell kezdeni:

az erkölcsök megszilárditásával,

a krisztusi élettörvény tiszteletével

és a halhatatlan lelki értékek megalkuvást nem ismerő érvényrejutásával.

Más megoldás nincs.

Minden más út a tragikus melléfogások ködébe torkollik bele és a magyar jövőt kockáztató bizonytalanságba vezet, ami egyenértékű a biztos romlással!

A nehéz jelen lelki komolyságot, erkölcsi szilárdságot követel;

olyan, szinte csodálatos embereket, akiknek a szíve tele van derülátással, kiknek lelke örömtől duzzad, akik tele vannak dallal, békével, harmóniával, mert betöltötte őket a Szentlélek; mert a Szentlélek erejében megtanultak komolyan örvendeni, boldogságukat az élet maradandó értékeiben keresni.

Ezek azok az igazi magyarok, akikre büszke a nemzet és akikre Isten az ország jövőjét bízta!

1919 augusztus 20.

A kommün szégyenletes bukása után tízezrek ajkán hallottam a törökverő városban, Egerben felcsendülni az ősi magyar éneket:

„Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga...
...hol vagy István király..."

Perzselő tűz volt ez az ének. Izzó láva. Förgetegként száguldott végig a szíveken és ejtette áldott hatalmába a lelkeket.

Magyar pünkösd volt.

Az arcok égtek, a szemek ragyogtak és a karok izmaiban magyar tettvágy, a nemzet alkotóereje duzzadt.

A teljesedésbe ment remény napja volt 1919 augusztus 20-ika.

Tengernyi szenvedés, a kommün minden, ma már — sajnos — túlságosan feledésbe ment borzalma előzte meg.

És még valami: a megtiport magyarságnak a szovjetcsillagos éjtszakában virrasztó tüzes reménye, amely ott szunnyadott minden magyar szívében és melengetett minden magyar életet.

Ez volt.

És ez lesz megint.

Mert újonnan beteljesül a magyar pünkösd, ha állhatatosak vagyunk a Szentlélekben, hős katonáinkhoz méltóan tartjuk idehaza a második arcvonalat és — a hangsúly persze ezen van, — megerősödünk a reményben, hogy tudunk hinni a magyar jövőben és ha kell, meghalni azért, hogy az utánunk jövők boldogok legyenek a nagy honalapító szent Király országában.

IV.

Őrizzük a reménység pásztortüzét.

Tüzet szítani.

Tüzet szítani nemes mesterség!
A legnemesebbek egyike!
Ez elsősorban azok feladata, akik a jövőről beszélnek.
Manapság nagyon sokat beszélünk a jövőről; félő, hogy túlsokat.
Kevesebb beszéd kellene és több cselekedet!
Főleg olyan cselekedet, amelyet a Szentlélek sugallt, irányított és tökéletesített.
Olyan cselekedet, amelynek forrása a megingathatatlan remény, szülőanyja a tüzes, keresztény, magyar meggyőződés és védőangyala a tettrekész, erős akarat.
Ilyfajta cselekedetek alakítják át a jelent és váltják meg a jövőt, mert ezek a Szentlélek művei.

Háborús kötelesség.

E cselekedetek azonban komoly, kemény munkát kívánnak, és talpraesett, életképes, egész embert igényelnek.

Nem hivatkozhatunk arra, hogy manapság, tekintettel a rendkívüli viszonyokra, nem lehet a remény tüzét élesztgetni az elcsüggedt szívekben és nem lehet a krisztusi reménység programját valóra váltani.

Ez alapos tévedés. Mert igenis lehet; sőt: kötelesség, amelyen senki sem tehetti túl magát.

Kötelesség, amelynek tág lehetőségei, bőséges ígéretei vannak, feltéve, hogy komolyan vesszük feladatunkat és habozás nélkül teljesítjük a feltételeket.

Feltételek.

Igen, feltételek is vannak, és ezeket komolyan kell vennünk, különben hiába minden fáradozásunk.

E feltételek között első a jó *Istenhez való helyes viszonyunk,* amit úgy is lehet mondani, hogy mindenekelőtt arra kell törekednünk, hogy „jóban" legyünk Istennel, mert csak akkor remélhetjük, hogy ígérete reánk is kiterjed, ha gyermekei vagyunk s mindenben igyekszünk kedvében járni, másszóval, ha lelkiismeretesen ápoljuk a kapcsolatot Vele.

A másik feltétel az, hogy meglegyen bennünk a ruganyos és törhetetlen *akaraterő.* Az élet alapvető törvényeihez tartozik, hogy az embernek együtt kell működni Istennel. Másszóval: megfeszített akarattal kell törekedni a cél felé és addig nem nyugodni, míg azt el nem érte.

A magyar szállóige: „Segíts magadon és az

Isten is megsegít" szintén ezt a gyakorlati igazságot hirdeti. A remény csak akkor jogosult bennünk, ha hivatkozhatunk elszánt akaratunkra, amely nem ismer megalkuvást, mert ebben az esetben valóban megvan bennünk az alap, amelyen a minket feltétlen megsegítő Isten tovább építhet és befejezi művét.

Van ezenkívül *még egy feltétel,* amelyre a mai ember rendszerint keveset ad és ez: a rendszeresített, *állhatatos imaélet.* Isten ígéretei kétségkívül feljogosítanak arra, hogy reméljünk. Azonban elvárja tőlünk, hogy mint gyermekei és Tőle függő teremtmények, kérjük Őt mindazért, amit megadni amúgy is eltökélt szándéka, hiszen megígérte. Elvárja tőlünk, hogy imáinkban megkövessük Őt, mert azt akarja, hogy kérésünkkel bizonyos fokban megérdemeljük azt, amit adni szándékozik.

Viszonyunk Istenhez.

Mérlegeljük előbb Istenhez való kapcsolatunkat.

És kérdezzük: valóban oly sok függ a mindennapi életben attól, hogy ez a kapcsolat fennáll-e és ha igen, eléggé őszinte és erős-e ahhoz, hogy ráépítsük életünket?

Erre csak ellenkérdéssel lehet kielégítően válaszolni. És pedig azzal, hogy remélhetjük-e Isten segítségét, megerősítő, éltető erejét akkor, ha nem törődünk Vele, vagy ami még rosszabb, kihívjuk haragját és eljátsszuk jóakaró szeretetét?

Természetesen nem. Ezzel azonban már azt is megállapítottuk, hogy Istennel való őszinte és mély kapcsolat nélkül esztelenség minden remény, mert végelemzésben: mi is a remény? Az a megingathatatlan meggyőződés, hogy Isten megvéd, megsegít, megerősít és pedig annál nagyobb mértékben, minél nagyobb szükségünk van reá. Világos tehát, ha nem ápoljuk a kapcsolatot Istennel és merészen ellentmondunk Neki, nincs jogunk remélni és segítségében bízni.

Tegyük jóvá a multat.

Mit tegyünk azonban akkor, ha lelkünket megvizsgálva rájövünk, hogy e kapcsolat egyáltalán nem szerepelt eddigi életünkben vagy pedig annyira felületes volt, hogy nem vezethetett kielégítő eredményhez?

Ebben az esetben nincs más teendőnk, mint haladéktalanul változtatni a helyzeten, amennyiben jóvátesszük a multat és gondoskodunk a jövőről.

Jóvátehetjük a multat?

Feltétlenül! Isten már régóta vár erre a pillanatra és Isten Anyja, a keresztények Segítsége, a Boldogasszony, nyilvánvalóan sokat jár közbe isteni Fiánál, hogy e „pálfordulás" végre bekövetkezzék. Azt is valószínűnek tartom, hogy Isten a háború borzalmait — többek között — azért is tűri el, hogy végre megkomolyodjunk, magunkba szálljunk és rendezzük lelki ügyeinket. Ehhez pedig valóban nem kell

egyéb, mint belátni, hogy elszakadtunk Istentől, őszintén megbánni, hogy hűtlenek lettünk. Hozzá, a bűnbánat szentségében megtisztulni és megfogadni, hogy jövőnket Isten akaratának megfelelően alakítjuk.

Gondoskodjunk a jövőről.

Isten, mint láttuk, valóban nem követel sokat.

Nincs is ember, legyen a lelkiismerete mégannyira megterhelve, aki ezt a keveset meg ne tehetné és meg ne akarná tenni!

A másik kérdés, ami szintén komolyan foglalkoztat: *gondoskodhatunk-e a jövőről?*

Ehhez sem kell sok.

Csak egy kis jóakarat és erős elhatározás, hogy mindenkor és mindenben Isten szent akarata és törvénye szerint cselekszünk, vagyis komoly keresztény életet élünk.

Mert a valódi, őszinte, mély és kielégítő kapcsolat Istennel lényegében nem egyéb, mint amit egyszerűen keresztény és istenes életnek szoktunk nevezni. Másszóval Isten-gyermekség a Szentlélek kegyelmében.

Az akarat gyengesége.

A reménység szelíd és éltető pásztortüze azért is csappant alá bennünk és rongyolódtunk le lelkileg, mert elgyengült bennünk az akarat.

Ritkán találkozunk olyan emberekkel, akik

tudják, hogy mit akarnak és hogy hogyan kell akarniok azt, amit akarnak.

Túl kevés sorainkban az az ember, aki él Istentől kapott hatékony fegyverével és gyümölcsözteti életében azt, amit szabadakaratnak nevezünk.

Pedig ez teszi az embert emberré, ebbe kapcsolódik bele a Szentlélek és ennek erejét fokozza fel a különböző természetes és természetfeletti adottságoknak megfelelően, Isten tehát azért adta a szabadakaratot, hogy éljünk vele: hogy a Szentlélek sugallatát követve előbb úrrá legyünk magunk felett és azután uralkodjunk az életen.

Mi, modern emberek nem igen gondolunk erre. Viselkedésünkből legalább is arra lehet következtetni, hogy minden túlságosan felvilágosult modernségünk ellenére csodára várunk. Arra, hogy Isten minden hozzájárulásunk nélkül beleszóljon életünkbe és elvégezze helyettünk azt, ami voltaképen a mi feladatunk. Várakozás az életünk és nem vesszük észre, hogy voltaképen tétlenül ülünk a sarokban, ahelyett, hogy mint kötelességünk volna, az arcvonalban küzdenénk saját és nemzetünk boldogulásáért. Csodákat várunk. És nem vesszük észre, hogy esztelenek vagyunk, mert Istentől csak akkor várhatunk csodaszámba menő közbelépést, ha részünkről már mindent megtettünk, ami a cél eléréséhez szükséges, és az Úr látja, hogy segítsége nélkül lehetetlen célhozjutnunk.

Tehát a folytonos terméketlen várakozás helyett éljünk szabadakaratunkkal és a megerő-

sítő kegyelemmel. Sokat beszéltünk már magyar megújhodásról. Ehhez feltétlen szükséges, hogy mi, elerőtlenedett emberek új életre támadjunk. Ne feledjük, hogy ez tőlünk függ elsősorban! Isten mindent megad, ami belső megerősödésünkhöz szükséges.

Akarjunk élni.

Ha van bennünk acélos akarat, akkor máris megtaláltuk összes problémáink kielégítő megoldását. Ha pedig nincs, akkor hiába lenne minden fáradozásunk.

A mondottak után már csak az érdekel, hogy mit értünk acélos akarat alatt.

Egyszerűen azt, hogy élni akarunk.

Vegyük ezt úgy, ahogy hangzik. Élni akarunk, emberi méltóságunknak, keresztény elhivatottságunknak, magyar küldetésünknek megfelelő, kielégítő, harmónikus életet. Élni akarunk, és pedig oly életet, amely teljesen kielégíti lelkünk természetfeletti törekvéseit, Isten jogos várakozását és amely örök megdicsőülésünkhöz vezet.

Ennek az élniakarásnak rendkívül nagy jelentősége van. Ebbe kapcsolódik Isten mindenre képesítő ereje.

Akarjunk tehát tartalmasan élni és minden olyasmit erélyesen leküzdeni, ami a gazdag élet kibontakozását gátolja.

A félelem.

Szinte érthetetlen és egyáltalán nem felel meg magyar mivoltunknak, hogy közülünk so-

kakon úrrá lett a félelem. A magyar embert, -- ezt eléggé bizonyítja történelmi multunk, -- mindig és minden vonalon hősiesség jellemezte. Erre a hősiességre van szükség ma is. Célunkat könnyen elérhetjük, ha megértjük a hősiesség lényegét. Téves felfogás azt hinni, hogy a hős nem ismeri a félelmet. Ismeri, mert az, sajnos, az emberi életnek velejárója. Éppen azért, mert ismeri és tudja, mennyire ártalmas és hová vezet, kikapcsolja életéből, vagyis legyőzi magában a félelem természetes, sokszor élettani okokra visszavezethető megmozdulásait és az ellenkezőjét cselekszi annak, amit a félelem sugall.

A bizonytalan jövő.

Félelmünket a jelenben azzal szoktuk megindokolni, hogy minduntalan hivatkozunk a jövő bizonytalanságára. Ez alapos melléfogás, mert ki tud az emberiség történetében oly időpontot megjelölni, amikor a jövő nem lett volna bizonytalan?

Ha emberien vesszük a dolgokat, akkor a jövő mindig bizonytalan lesz, még akkor is, ha az isteni Gondviselés világhatalmat ad a kezünkbe. És pedig azért, mert nem tudjuk, hogy nem lépnek-e közbe oly körülmények, amelyek lényegesen megváltoztatják a helyzetet és annyira magukkal sodornak, hogy életünk új, általunk nem kívánt mederbe terelődik.

Ez azonban egyáltalán nem ok arra, hogy bizonyos körülmények között elveszítsük hig-

gadtságunkat és megengedjük, hogy a félelem felülkerekedjék bennünk.

Megnehezült életkörülmények.

Igaz, — és most a magyar jelenről beszélünk, — hogy az életkörülmények lényegesen megromlottak. Valóban nem tudjuk, hogy mi vár reánk és a jó Isten nem kíván-e tőlünk az eddigieknél is nagyobb áldozatot. Ezeket illetőleg gondoljunk azonban arra, hogy nagyon könnyű akkor élni akarni, amikor az életút „illatos rózsaligeten" vezet keresztül. A keresztény és magyar hősies lelkület azonban akkor is élni akar, amikor az életút a Golgotára kanyarodik fel. Tudjuk, hogy ehhez nem adottság vagy hozzáértés, hanem egyszerűen acélos akarat kell. Annak az egészséges embernek elszánt akarata, akiben valóban van törekvés, és aki Istennek, nemzetének és saját magának meg akarja mutatni, hogy rendkívüli és mostoha körülmények között is megállja a helyét. A katona is büszke, ha rendkívüli megbízatásban részesül, amely életveszéllyel jár, mert látja, hogy előljárói feltétlen megbíznak benne és tudják, hogy feladatát meg fogja oldani.

Az Úr Isten is megtisztelt minket azzal, hogy rendkívüli megbízatásban részesített. Feltételezi tehát, hogy nehéz életkörülmények között is tudunk élni. Miért ne tudnánk akkor a jelenben élni és a reánk nehezedő keresztet királyi magatartással viselni?

Győzzük le a félelmet.

Jelenünkből elsősorban a félelmet kell száműznünk. Ez nem lesz nehéz, ha mentesítjük magunkat esetleges előítéletektől és megtanulunk világosan látni.

Lehetséges ez? Igen, éspedig minden viszonylatban, amint azt a szentistváni határokat védő katonáink hős magatartása is bizonyítja. Ahhoz, hogy a félelem fölé kerekedjünk, tüzes meggyőződés szükséges. Meg kell erősödni abban a hitben, hogy hősies és bátor magatartás a legtöbb esetben megfelelő kiúthoz vezet, vagyis ártalmatlanná teszi a veszedelmet és megmenti az életet. Meggyőződésünkké kell azt is tennünk, hogy olyan esetben, amikor ez nem lehetséges — és háborús időkben előfordul — szent kötelesség minden félelmet félretéve hősiesen feláldozni életünket Istenért és a nemzet jövőjéért.

Sokkal könnyebb a félelem fölött úrrá lenni itt, a második, a hazai fronton, ahol nem fenyeget közvetlen halálveszély. A mi esetünkben nem annyira bátorságról és hősiességről, mint a túlságosan felajzott idegek megnyugtatásáról van szó. Tartsuk sakkban a felbomlott idegek játékát, fogadjuk fajunkhoz illő méltóságteljes hidegvérrel az eseményeket. Tartsuk meg a lelki egyensúlyt és máris könnyítettünk helyzetünkön.

Serény tevékenység.

Idegcsillapítónak nagyon ajánlatos a serény

és áldozatkész apostoli és hazafias tevékenység. Sokkal ritkább volna a gyáva rettegés, a beteges idegeskedés, ha kevesebbet törődnénk édes jómagunkkal, és az eddiginél jobban kapcsolódnánk bele a magyar jövő érdekét szolgáló apostoli és hazafias munkába.

Hiszen akinek a keze tele van munkával, az nem ér rá önmagát és másokat nyugtalanítani, nem ér rá suttogó propagandára és rémhírterjesztőkre hallgatni, mert teljesen odaadta magát a szent célnak és így nincs ideje mással foglalkozni.

Rendezzük lelki ügyeinket.

Nagyon jó ellenszere a félelemnek, az idegeskedésnek a nyugodt, tiszta lelkiismeret. Ha lelki ügyeink rendben vannak és nem kell félnünk Isten büntető kezétől, akkor voltaképen mitől félünk? Lelkünk halhatatlan. Azt a legrombolóbb bombatámadás sem semmisítheti meg. Testünk halandó ugyan, de itt van az, amiben mindannyian remélünk, a dicső feltámadás, amely szintén nem ellenségünk jóindulatától, hanem Isten örök elhatározásától függ. Ha nincs rendben lelkiismeretünk, akkor haladéktalanul hozzuk rendbe. Krisztus szentségei, a szentgyónás és a szentáldozás majd megnyitja lelkünkben a krisztusi béke örök forrásait. Ez az, amire szükségünk van, mert a keresztény hősiesség alapja Krisztus békéje, melyet csak Ő adhat meg és amelyet senki el nem vehet tőlünk.

Tanuljunk a multból.

Ha azt akarjuk, hogy mint nemzet és egyén megtaláljuk a kiutat, ha komolyan vesszük a magyar jövő felépítését, akkor akarjunk erősen és diadalmasan élni és ne féljünk semmitől. Az Úr Isten is megteszi a magáét és megerősíti az akaratot, az egyén és a nemzet élniakarását, ahogy azt a multban már annyiszor megtette és akkor nemcsak hogy átvészeljük a véres jelent, hanem teljesen megújhodunk és átalakulunk a Szentlélekben és így indulunk útnak egy szebb, boldogabb magyar jövő felé.

Imádkozni is kell!

Aki meg akar erősödni a Szentlélek-fakasztotta reményben, az tanuljon meg imádkozni. A modern ember elszokott az imádságtól, aminek nem is tulajdonít nagyobb jelentőséget a gyakorlati életben. Okát ennek abban keressük, hogy téves fogalmat alkotunk magunknak az imádságról.

Ima alatt nem értünk egyebet, mint az őszinte, szívből fakadó, gyermekded beszédet Istennel. Az imádság tehát semmi esetre sem külső formaság. A külső forma is szükséges és hozzátartozik az imaszellem elmélyítéséhez, de csak akkor vezet célhoz, ha benső értékek, a Szentlélek-gyujtotta tűz, a vágyakozás Isten után és a szívből fakadó hódolat és kérelem külső, kifeléható megnyilvánulása. Arra kell törekednünk, hogy e belső mag meg legyen,

Ma, a jelen mostoha körülmények között, sokkal könnyebben tehetünk rá szert, mint valaha a multban. Az élet komolysága eléggé meggyőzött róla, hogy mindenben Istentől függünk és hogy nélküle semmire sem megyünk. Arról is meggyőzhetett, hogy a jóságos Isten, Aki annyi viszontagság és megpróbáltatás között épen megőrzött és a legtöbb bajt elhárította rólunk, megérdemli hódolatteljes imádásunkat és forró hálánkat.

Szöveghez kötött ima.

Imádságunk lehet szakralis szöveghez kötve. A liturgikus imaszövegekről tudjuk, hogy két évezred összesűrített kultúráját, tapasztalatát és Isten-sóvárgását nyujtják klasszikus és tökéletes formában. Ezek a szövegek megtanítanak Istennel beszélni és hatékonnyá, Isten előtt kedvessé teszik imaszolgálatunkat. A hangsúly természetesen azon van, hogy imádságunk gyermekded lélekből fakadjon. Ne feledjük, Istennel szemben még deresedő fejjel és őszülő halántékkal is gyermekek vagyunk; gyermekek, akik tehetetlenségükben és függőségükben védelemre, segítségre, vezetésre szorulnak. Abban a tudatban imádkozzunk tehát, hogy mennyi Atyánkhoz fordulunk és mint gyermekei kérjük az élethez szükséges pártfogását, védelmét és vezetését. Kérésünkben eleve bennefoglaltassék a feltétlen hódolat, a tüzes szeretet és az őszinte, minden irányban szolgálatra kész hála.

Egyszerűség és elfogulatlanság.

Imádságunk legyen egyszerű. Tartózkodiunk mindentől, ami kényszerből fakad, mesterkélt, nem felel meg természetünknek és üres külsőség.

A jó imához megkívántatik, hogy elfogulatlanok legyünk. Lássuk be lelkünk nemes egyszerűségében, mennyire Istentől függünk, és mennyire nem vagyunk képesek saját erőnkből előteremteni az élethez szükségeseket. Egyszerűségünkben azt is értsük meg, hogy Isten nem mindig hallgatja meg kérésünket azon módon, ahogyan azt eléje terjesztettük, Isten jobban tudja, mire van szükségünk, mint mi. Ha visszatekintünk multunkra, belátjuk, hogy Istennek sokszor éppen azért tartozunk hálával, mert sok esetben nem hallgatta meg oktalan kérésünket, másként teljesítette kívánságunkat és így valóban, ahogy azt ma már megállapíthatjuk, javunkat akarta.

Rendszeres imaélet.

Imánk rendszeres, vagyis olyan legyen, hogy megérdemelje az imaélet nevét. Ne csak akkor forduljunk az Úrhoz, mikor már inog lábunk alatt a talaj és az áradat romboló hullámai magukkal ragadnak, hanem szenteljük meg a mindennapot imádságunkkal és akkor is akarjunk beszélni az Úrral, amikor kivételesen nincs kérnivalónk és csak szívünk gyöngéd kényszerének engedve beszélgetünk Vele, mi-

ként a gyermek sem kér mindig és mégis boldog, ha szót válthat atyjával. Ilyenkor ne feledkezzünk meg az Úrnak kijáró hódolatteljes imádásról, vagyis teljes függőségünk elismeréséről és a mélységesen őszinte háláról azért a sok jóért, amiben részesültünk.

Ma, amikor a világ lángokban áll és tengernyi szenvedés zúdul a szerencsétlen emberiségre, felettébb szükségünk van az imádságra. Az imént neveztük magunkat a Szentlélek harcos katonáinak, akik lankadatlanul fáradoznak a magyar jövő felépítésén. Feltétlen szükséges, hogy okuljunk őseink példájából. Nagy elődeink, akik oly nagyszerűen forgatták a magyar kardot és életüket is feláldozták a magyarságért, akik valóban nagyot tettek a nemzetért és sikerrel védelmezték érdekeit, nemcsak a harci-eszközökben bíztak. Előbb az imádság biztos fegyveréhez nyúltak és forró könyörgésben kérték az Úr segítségét. Csak aztán álltak ki a bástyára, hogy ha kell, életük árán is megvédelmezzék azt.

Tanuljunk tőlük és cselekedjünk hasonlóképen. A magyar jövőt nem azok fogják felépíteni, akik saját erejükben bizakodnak és tetteikkel dicsekszenek, hanem azok, akik imádságos lelkülettel az Úrban bízva és a Szentlélek erejével eltelve fognak a munkához. Mert a Szentlélek mindazokra leszáll, akik férfias buzgósággal imádkoznak és mozgatóerejévé válik azoknak, akik az Ő szentséges nevében indulnak útnak az ígéretteljes magyar jövő felé.

A magyar megújhodás beteljesülése és az eddig vázolt program megvalósulása még egy nagy akadályba ütközik.

Ez a velünkszületett káros kényelemszeretet, amely minden jót elgáncsol és minden fejlődést lehetetlenné tesz. Sokan nagyon is hamar lelkesednek és hamar tüzet fognak. Értelmileg be is látják, hogy feltétlen történnie kell valaminek, vagyis, hogy cselekedni kell a magyar jövő érdekében. Mikor azután munkára kerül a sor és jómagukon tapasztalják, hogy a magyar jövőt felépíteni és abban saját életüket megszilárdítani nem könnyű feladat és sok verejtékbe kerül, hirtelen lelohad lelkesedésük és idő előtt elvesztik kedvüket. Miért? Mert a kényelemszeretet tiltakozik a verejtékes munka, az erőfeszítés és a szűntelen áldozat ellen.

Ahhoz azonban, hogy ezt bevalljuk, nem vagyunk elég őszinték, kifogásokkal élünk, mentségeket keresünk és ügyesen leplezzük benső indítóokainkat. Ilyenkor, mikor megszáll a kényelem ördöge, álszenteskedő szemforgatással „szerény" képességeinkre, „korlátolt" erőinkre hivatkozunk és azzal magyarázzuk tétlenségünket, hogy munkánk úgy sem esik latba és személyünk túlságosan jelentéktelen ahhoz, hogy számítson a magyar jövőben és szerepe legyen felépítésében. Magunkban pedig azt gondoljuk: miért éppen én, mikor annyian vagyunk? — és így szép „szerényen" kiállunk a jövő munkásai dicső seregéből.

Egyszer s mindenkorra le kell szögeznünk, hogy ma olyan időket élünk, amelyben mindenki számít. Senki sem engedheti meg magának a fényűzést, hogy félreálljon és tétlenül nézzen a jövőbe. Elsősorban azért nem, mert ha sokan így cselekszenek, veszélyeztetik az eredményt, és gyengítik a nemzet ellenálló képességét. Továbbá azért sem, mert a közös munkában mindenkinek megvan a maga helye és feladata. Nem őreá tartozik megítélni, hogy a feladat fontos-e vagy nem, hanem azokra, akik a nemzeti munka megszervezéséért felelősek. A belső fronton küzdő magyarság álljon a maga helyén és végezze feladatát abban a tudatban, hogy esetleges távolmaradásával a sikert veszélyezteti. Gondoljon arra, hogy az épületben is van egy-egy jelentéktelen tégla, mégis mindegyik szükséges, mert ha az egyik vagy a másik bizonyos helyen hiányzik, az épület könnyen összeomlik. Készüljünk fel tehát idejében és álljunk készen, mert nem tudhatjuk, mire jelöl ki minket Isten, mit vár tőlünk és milyen feladattal bíz meg a jövőben. Lehet, hogy éppen a mi elszántságunk, bátorságunk és tettrekész közbelépésünk dönti el valahol a magyar sorsot! Egy megfontolatlan cselekedet mindent elronthat. Ugyanígy, sőt hatványozott mértékben megmenthetünk mindent és biztosíthatjuk a magyar jövőt, ha kellő pillanatban helyünkön vagyunk és teljesítjük kötelességünket.

V.

A lelkesedés tüze.

Céltudatos lelkesedés.

A magyar jelen valóban sokat vár tőlünk. Rendkívül nehéz feladatok elé állít, amelyeket feltétlen meg kell oldani, hiszen ettől függ a magyar sors és a magyar jövő. Nem kell azt magyarázni, hogy a munkára kellőképpen fel kell készülnünk. Tudjuk azt is, hogy mindaz, amivel eddig foglalkoztunk, tökéletlen és alig vezet eredményhez, ha nem teljesítjük a legfontosabb előfeltételt, ha nem törekszünk felszítani magunkban a céltudatos lelkesedés szent tüzét.

Csak őszinte, kitartó lelkesedés képesít nagy teljesítményekre és most, amikor a nemzet jövője a legnagyobb erőfeszítést igényli, foglalkozzunk azzal is, hogy mivel tegyük minél hatékonyabbá öntudatos, keresztény és a jövőbe látó kiforrott lelkesedésünket.

Igaz ugyan, hogy a mai mostoha életkörülmények általában megdermesztik a lelkeket és kiölnek belőlük minden derűlátást. Viszont az

is igaz, hogy éppen a mostoha életkörülmények és a belőlük forrásozó nagy feladatok teszik elkerülhetetlenül szükségessé a lelkesednitudást. Megdönthetetlen igazság, hogy minél mostohább az élet, annál hatványozottabb mértékben van szükség a lélek tüzére.

Hallgassunk a történelem szavára és tanuljunk a multból. A magyarság nagyjai ugyanis, akik bebizonyítottan a nemzet jótevői és felejthetetlen vezetői voltak, sohasem érték volna el azt az eredményt, amelyért megcsodáljuk őket, ha hiányzik lelkükből a tüzes meggyőződés, ha nem tudnak lelkesedni. Elég a nagyságos fejedelemre, a szabadsághősre, II. Rákóczi Ferencre gondolni, aki valóban sivár körülmények között lobogtatta a magyar szabadság fáklyáját és akiben a mély meggyőződést sem a bécsi udvar diplomáciája, sem a nyugati nagyhatalmak önző sakkhúzása nem tudták lefojtani. Rákóczi lelkesülnitudása és állhatatos meggyőződése a későbbi századokra is kihatott és a nemzet nem utolsó helyen Rodostó mélabús remetéjének köszöni, hogy nem ejtette el a „Libertas" zászlaját és végre kivívta magának a szabadságot.

Miért lelkesüljünk?

Nemrég mondotta valaki egy szárnyaszegett fiatal magyarnak, aki a közelmultban, mikor még jobb idők jártak, talán kissé szerénytelenül fitogtatta magyarságát: „Tessék most lelkesedni, lángot vetni és akkor majd elhi-

szem, hogy komolyan veszi magyar mivoltát."

Tüzet fogni, lángot vetni, ahogy a magyar jelen megkívánja, nem nehéz akkor, ha tisztázzuk a fogalmakat és tudjuk, hogy mit jelent ez a lelkesedés a gyakorlatban.

Azt jelenti, hogy gyökeret verjen bennünk az a mélységes meggyőződés, hogy csak férfias küzdés és hősies szenvedés árán lehet megváltani a magyar jövőt.

Aki mindezt komoly megfontolás tárgyává teszi és akiben van egy kis magyar érzés és keresztény lelkiismeret, ezek után már nem ingadozik. Annak nincs többé szüksége nógatásra, mert lelkében felfakad a meggyőződésből forrásozó lelkesedés szent tüze és bátran indul útnak, hogy a lelkesültek csapatához csatlakozva és velük testvéri összefogásban végezze a jövő felépítésének munkáját.

Saját életünkről van szó.

Az utolsó negyedévben tapasztalhattuk, hogy mindenki mindenre gondol, csak egyre nem, ami a legfontosabb, vagyis hogy a jelenlegi világégésben a tulajdon életünkről van szó, a saját létünk forog kockán. Magatartásunk azt mutatja, hogy ez a meggyőződés még nem érett meg bennünk, hogy nem vagyunk teljes tudatában annak, mennyire saját sorsunk, tulajdon jövőnk dől el a reánk-kényszerített háborúban.

Ha a saját életünkről beszélünk, akkor ezt elsősorban *földi vonatkozásban* tegyük.

Manapság nagyon sokat beszélünk a nemzet sorsáról, létéről vagy nemlétéről és gyakran használjuk Hamlet közismert mondását: lenni vagy nem lenni, ez a nagy kérdés. Nagy előnyünkre volna azonban, ha ezzel kapcsolatban kissé mélyebbre hatolnánk és megfontolnók, hogy voltaképen mi is a nemzet? A válasz egyszerű: mindannyian együttvéve képezzük a nemzeti közösséget. Ennélfogva, ha a nemzet életéről beszélünk, tulajdon életünkkel foglalkozunk, mert a nemzet élete nélkül az egyén életét nem is lehet elképzelni. Ha egyik vágy másik egyén lehasad a nemzet testéről, abba a magyarság még nem pusztul bele. Ellenben, ha a nemzet megy tönkre, akkor ez a szerencsétlenség minden egyén erkölcsi halálát jelenti.

A józan gondolkozás megkívánja, hogy életünket *túlvilági vonatkozásban is mérlegeljük.* Végelemzésben a Teremtő az embernek halhatatlan lelket adott és ezzel örökkévaló életre képesítette.

A lélek örök; túlvilági élete, mint tudjuk, a földi létben gyökerezik, annak termékeny talajából sarjad ki, másszóval, már itt a földön kezdődik. A léleknek Isten akarata szerint a földi lét küzdelmeiben, szenvedésében és győzelmében kell megérnie arra, hogy élvezhesse a túlvilágon reávárakozó ragyogó megdicsőülést. Ehhez azonban oly életkörülményekre van szüksége, melyek feltétlenül elősegítik kibontakozását. Enélkül szó sem lehet kielégítő földi pályafutásról és Krisztusnak az örökkévalóságra vonatkozó ígérete beteljesüléséről.

Tudatában kell lennünk annak, hogy a nemzet éppen azért a lelki kibontakozást elősegítő életkörülményért fogott fegyvert és ezt védelmezi súlyos véráldozatok árán.

A magyar katona a szentistváni eszméért vérzik és hagyja drága fiatal életét a végeláthatatlan orosz síkságon. Mi, akik végignyomorogtuk a kommün szégyenletes hónapjait és akik álarcnélkül láttuk a bolsevizmus igazi arculatát, jól tudjuk, hogy mi várna a nemzetre és az egyénre a lélek örök értékei szempontjából akkor, ha a vörös hullám ismét végighömpölyögne a magyar rónán. Tudjuk, mert tapasztaltuk, hogy nyomában halál jár és megsemmisülés. A bolsevizmus — és ezt igazán nem kell bizonyítani, — esküdt ellensége minden vallási eszmének, mélységes kultúrának és társadalmi rendnek.

A magyar nemzet és minden magyar egyén életében tengelyszerepet játszik a keresztény világnézet és kultúra. Magyarországot Szent István óta nem lehet elképzelni Krisztus keresztje nélkül. A magyar életben ősidőktől fogva megvan a helye a templomnak, az Istenszolgálatnak és a vallásos életnek. Lehet, hogy a vallásos buzgalom és a szentistváni keresztény kultúra szolgálata hébe-korba elhalványodott, de nem szűnt meg soha. A magyar keresztény gondolat azonos a magyar nemzeti gondolattal. Egyik a másik nélkül nem tud meglenni, és vagy elvész mindkettő, vagy megmarad, túlél minden vihart és veszedelmet és tovább küzd a magyar jövőért.

Értsük meg: a magyar keresztény kultúra lényegében nem egyéb, mint azon életkörülmények összesége, amelyek lehetővé teszik és biztosítják a lélek Krisztus-akarta kibontakozását.

Ha megfontoljuk, belátjuk, hogy a szent célért, a magyarság nagy küldetéséért, a keresztény kultúra megvédéséért és biztosításáért érdemes lelkesedni. Másszóval: kialakul bennünk a meggyőződés, hogy a magyar keresztény kultúra fennmaradásáért és jövőjéért utolsó csepp vérünket, tulajdon életünket is fel kell áldoznunk, ha a jóságos Isten irányította magyar sors úgy kívánja.

A napsugaras magyar ifjúság.

Nagyon sokan közülünk szárnyaszegett madarakhoz hasonlítanak, akik nemcsak hogy jómaguk nem tudnak magasra emelkedni, de másokat is akadályoznak abban.

Ezeknek az ok nélkül gyászoló magyaroknak meg kell mutatni azt, amit a franciák oly szellemesen sarjadó vetésnek neveznek, vagyis fel kell hívni figyelmüket az új, a fejlődésben levő nemzedékre, a napsugaras és sokatígérő magyar ifjúságra. Igen! Mi beszélhetünk magyar ifjúságról, mert még nem tartunk ott, ahová a szerencsétlen Franciaország jutott, könnyelmű és felelőtlen egyke-rendszere folytán. Magyar földön még akad — hála népünk lelkiismeretességének, — bőségesen sarjadó nemzedék, amely a jelen reménye és a jövő ígérete. Nem túlozunk, ha a magyar ifjúságot a jövő

igéretének nevezzük. Megérdemli, hogy meghallgassuk véleményét és komolyan vegyük mondanivalóját. És hogy mennyire megérdemli, azt az tudja meg legjobban, aki nem átall mélyen a fiatalság szemébe nézni és lelkében olvasni. Aki ezt megteszi, az ezekben a ragyogó és tiszta szemekben meglátja a magyar reménység izzó tüzét és tudatára ébred annak, hogy a magyar fiatalság ma is a márciusi lelkesedés büszke felkiáltójele.

Az új nemzedék valóban mindent akar és erősen akar. Reménytől izzóan áll az élettel szemben és elvárja tőle, hogy beváltsa igéretét. Tettre készen áll és nem fél a küzdelemtől, mert tudja, hogy a jövő azé, aki nem vonakodik a kemény munkától, aki felveszi a harcot az élettel és akiben van annyi erő, hogy megküzdjön a számtalan akadállyal.

Aranyifjúság ez, de nem a szalonkifejezések felületes értelmében. Aranyifjúság, mert van kijegecesedett meggyőződése és tud lelkesedni. Aki lelkesedni tud, az szeret és aki szeret, az minden áldozatra kész.

Legyünk büszkék ifjúságunkra, az eljövendő nemzedékre. E büszkeség azonban ne szoritkozzék színes kifejezésekre és ne termeljen felesleges szóvirágokat. Ellenkezőleg: gyakorlati legyen, ami annyit jelent, hogy komolyan akarjuk az ifjúság javát és áldozatkészen mozditjuk elő érdekeit. Ha ez meggyőződésünk, akkor természetszerűen felvetjük a kérdést: mit hagyunk ennek a testünkből és vérünkből sarjadt magyar ifjúságnak örökbe?

Lesz-e mit adnunk akkor, amikor a halál árnyéka borul reánk és elernyedt kezünkből kihull a zászló?

Gyarapítottuk-e a sok értéket, amit elődeink hagytak reánk és bíztak magyar lelkiismeretünkre azzal a szándékkal, hogy mi is gazdagítsuk a magyar életet és így többet adjunk át az utánunk jövőknek annál, amit mi kaptunk az elődöktől?

Tegyük fel mégegyszer a kérdést: mit hagyunk a fiatalokra, az utánunk jövő nemzedékre, milyen jövőt biztosítunk nekik és milyen életkeretről gondoskodunk?

A választ, amely önkénytelenül ajkunkra tolul, minden részletezés nélkül néhány szóba sűrítem össze: Mindent, amink csak van! Vagyis, azt a magyar jelent és keresztény kultúrát, amelyet hős katonáink életük árán, mi pedig, a haza második frontjának élharcosai, lelkiismeretes munkánkkal részben megmentettünk, részben pedig tőlünk telhetőleg annyira megszilárdítottunk, hogy fel lehet reá építeni a nemzet jövőjét. Oly életkeretet akarunk reájuk hagyni, amelyben helye van a kereszténységnek, döntő szerepet játszik a halhatatlan lélek és amelyben beteljesül majd a nagy országalapító király, Szent István tüzes eszméje.

E szent ígéretünket azonban már most, ebben a percben kell tettreváltanunk. Már most meg kell kezdenünk a munkát és meg kell hozni a velejáró nehéz áldozatot. Ne halogassuk tehát a dolgot: újuljunk meg a Szentlélekben, és

haladék nélkül lássunk hozzá a feladatok megoldásához.

Lehetséges, sőt valószínű, hogy nagyon kemény fába kell vágnunk a fejszét és minden eddiginél nagyobb erőfeszítésre lesz szükségünk. Akkor, ha ez bekövetkezik, tekintsünk a jövőjére várakozó magyar ifjúságra és küzdjünk abban a tudatban, hogy minden veríték-cseppünk termékenyebbé teszi a talajt és boldogabbá a létet azon drága életek számára, amelyek belőlünk sarjadtak és amelyekért mindenek előtt mi vagyunk felelősek.

Krisztus országa magyar szemmel.

A magyar életben van még egy érték, ami felettébb alkalmas arra, hogy felszítsa bennünk a lelkesedés tüzét és a jelen helyzet által megkívánt nagy teljesítményekre késztessen.

Krisztus országa ez, amely nélkül, miként azt a szentistváni eszme is bizonyítja, virágzó magyar életet és kultúrát elképzelni nem lehet.

Lehetséges, hogy ez a gondolat a felületesek szívétől távol áll és a világégés kellős közepén nem hat rájuk lelkesítőleg. Oka ennek sok egyébtől eltekintve, a már említett elanyagiasodás.

Közülünk sokan egyoldalúan fogják fel az életet, és ha a magyar életről van szó, akkor csupán a földi vonatkozásokat látják és alig gondolnak arra, amit az előző fejezetben a lélek értékeinek és jogainak neveztünk. Könnyedén vállat vonnak, ha Krisztus országáról

beszélünk és azt a nézetet vallják, hogy az életéért küzdő magyarságnak jelenleg sokkal fontosabb gondjai vannak, semhogy Krisztus országával — ami az ő szemükben elvont fogalomszámba megy — törődjék.

Azok, akik így gondolkoznak, nem is sejtik, mily súlyosan tévednek és mennyire távol járnak a valóságtól. A magyar életet kereszténység nélkül és a magyar jövőt Krisztus nélkül nem lehet elképzelni. Az ezeréves mult eléggé bizonyítja ennek az állításnak igaz voltát és az eljövendő idők is igazolni fogják azokat, akik hisznek ebben.

Szükséges tehát, hogy Krisztus országával foglalkozzunk, mikor a magyar jövő feladatainak megoldásán fáradozunk, és elkerülhetetlen az is, hogy tisztázzuk a fogalmakat és leszögezzük, hogy voltaképpen mit értünk Krisztus országa alatt.

Krisztus országa, mint az isteni Mester maga is kijelentette, nem e világból való. Tehát nem politikum és nem áll földi érdekek szolgálatában. Krisztus országa ennél több: a krisztusi eszme, egyszerűbben szólva Krisztus tanítása, szelleme és törvénye megvalósulása a magyar lélekben. Magyar szemszögből nézve ez nagyon sokat jelent és éppen ez a „sok" az, ami a magyar lélekben újonnan felszítja a lelkesedés talán már lankadófélben levő tüzét.

A krisztusi eszme beteljesülése a magyar lélekben elsősorban a kiegyensúlyozott és tökéletes örök kultúra diadalát jelenti. Igazi kultúra ugyanis csak abban a népben és egyén-

ben lehet meg, amely az egész életet éli, vagyis minden vonatkozásban tökéletes emberi életet él. Ehhez azonban mind a két világrend, a természetes és a természetfeletti, az ideigvaló és az örök hozzátartozik. Csak a kettő összeforrása alapozza meg az emberi élet teljességét, amelyben minden megvan és amelyből semmi sem hiányzik. Ennek beteljesülését azonban, mint a tapasztalat eléggé bizonyítja, csak a krisztusi életeszme és életművészet megvalósításának keretén belül érhetjük el.

A magyarság erőforrása.

Krisztus országa ezenkívül kifogyhatatlan erőforrása a magyarságnak. Mindnyájan tudjuk, hogy a legegyszerűbb és legelrejtettebb élethez is több kell, mint csupán emberi erő. Fokozott mértékben áll ez a mai rendkívüli életviszonyokra, amelyek mind az egyént, mind a nemzetet erősen próbára teszik. Erőforrást, amelyből a szükséges megújhodás éltető vizét meríthetjük, nem könnyű találni. Tényleges erőt csak Krisztus, az isteni Mester örök forrásaiból lehet meríteni. Tehát ha a magyar erő elkerülhetetlen szükséges megújhodását akarjuk szolgálni, — amiért valóban érdemes lelkesedni és áldozatot hozni, — akkor Krisztus országa felépítésén kell fáradoznunk Szent István birodalmában.

Dicső eleink sem tettek egyebet. Krisztus országának beteljesüléséért fáradoztak a lelkekben és ezt oly nagy mértékben tették, hogy a

kereszténység bevehetetlen védőbástyája lettünk Európa keleti végein.

Noblesse oblige! — ezt úgy is értelmezhetjük, hogy nagy és dicső történelmi multunk rendkívüli kötelezettséget is jelent. Ne feledkezzünk meg erről soha.

A Szentlélekben megújult lelkesedéssel fogjunk munkához, hogy érvényesítsük a multat a jelenben, gondoskodjunk a magyar keresztény kultúra szent folytonosságáról és a jövőt a nagy mult dicsőségének megfelelően alakítsuk.

Krisztus országának felépítése sohasem lehet a társadalom egyik vagy másik rétegének kiváltsága, ez édes mindnyájunk szent kötelessége. Mindnyájan keresztények és magyarok vagyunk és mindnyájan tartozunk kereszténységünknek és magyarságunknak azzal, hogy az imént említett folytonosságról gondoskodunk, amennyiben szívünkön viseljük Krisztus országának ügyét és vezetőhelyet biztosítunk neki a nemzet életében.

* * *

Ez nemcsak azért szükséges, hogy jómagunk megerősödjünk, életképessé váljunk, hanem azért is, hogy a súlyosan megpróbáltatott és egymásra törő világnézetek földindulásában megingott Európa is — miként a multban is nem egyszer — felfigyeljen reánk és megtanulja nagyrabecsülni életerőnket, tisztelni törekvéseinket, és ha kell, támaszkodni védelmünkre.

Krisztus mondotta: „Tüzet jöttem bocsátani

a földre és mit akartok egyebet, mint hogy égjen!"

Teljesítsük kívánságát és kérjük a Szentlelket, szálljon le reánk és adjon sok-sok tüzes erőt, hogy megálljuk helyünket és megoldjuk a reánk bízott nagy feladatokat.

A magyar szállóige nagyon szépen mondja: „Segíts magadon és az Isten is megsegít." Azt, hogy Isten mi módon segít meg, nyugodtan őreá bízhatjuk és nem fogunk csalatkozni. Azt pedig, hogy hogyan segítünk magunkon, magunknak kell eldöntenünk és programmszerűen kidolgoznunk. Ez legszentebb kötelességünk és egyik legsúlyosabb feladata a Szentlélekben való magyar megújhodásnak.

Szítsuk fel magunkban a lelkesedés szent tüzét abban a tudatban, hogy egy olyan élet- és tetterős nemzet életéből, mint mi vagyunk, ezer év történetét és tanulságát nem lehet eltörölni. Ebben a meggyőződésben tartsuk és erősítsük meg az annyira fontos második arcvonalat és küzdjünk a jelen és jövő magyar életben Krisztus országa teljes diadaláért.

Befejezésül

összegezzük gondolatainkat és egy pár rövid mondatba sűrítjük őszinte feleletünket a döntő fontosságú kérdésre, hogyan vesszük ki részünket a magyar jövőt felépítő munkából.

Legelső kötelességünk őseink hitével, meggyőződésével *hinni Istenben.* Az Úr közel ezer esztendőn át nem hagyta el nemzetünket és szinte láthatóan irányította a magyar életet. Ő megteszi a magáét, hűségében nem kételkedhetünk, — de tőlünk elvárja, hogy higgyünk, reméljük Benne és őseink buzgóságával szeressük Őt. Ez az Istenben összpontosított hit és bizalom legyen kiindulópontja a Szentlélekben való megújulásunknak.

Szükségünk van továbbá mélységesen *őszinte reményre,* amely mindenre felkészül és nem riad vissza a reá váró feladattól. Acélos akaratunk majd visszavezet a helyes útra és megtanít a magyar fajt jellemző hősies bátorságra. Megtanít ezenkívül arra is, hogy Istent féljük s szeressük, s a szeretet szent tüzétől átizzítva álljunk ki a sáncra és teljesítsük keresztény és magyar kötelességünket.

Szükségünk van továbbá mélységesen őszinte,

gyakorlatilag élt vallásosságra és annak gerincére, az Eucharisztiára. Krisztus lakozik benne azért, hogy elárasszon kegyelmével és megszentelje életünket.

A Szentlélekben való megújhodásunknak ez az alapja. Ha ez megvan bennünk, ne aggódjunk. Meg lehetünk arról győződve, hogy az adott alkalommal érezni fogjuk áldott erejét és bátorító jelenlétét. A Szentlélek bennünk lakozik és működik. Bizonyítsuk ezt be és tegyünk tanúságot arról önmagunknak és a világnak, főleg akkor, mikor eljön a döntő pillanat és a mi bátor hitvallásunktól, megbízható hűségünktől és minden áldozatra kész cselekvésünktől függ a szentistváni Magyarország sorsa, a nemzet jövője.

Könyörgés Isten Anyjához, Magyarország Védőasszonyához.

A háborús veszedelmek mélységéből fohászkodunk Hozzád, jóságos Anyánk és Védőasszonyunk. Könyörögve kérünk, hallgasd meg imánkat.

Életutunk újra fordulóponthoz jutott és nemzetünk, mint már annyiszor a multban, ismét a súlyos megpróbáltatás válságos óráit éli. Kérünk Téged, tekints reánk kegyesen és esdekeld ki isteni Fiadnál a kegyelmet, hogy sorsunk jobbrafordúljon és nemzetünk megmeneküljön a végső pillanatban. Add, hogy erősek legyünk a háborús jelen keresztviselésében és a kemény kötelességteljesítésben. Áldd meg munkánkat és engedd azt úgy végeznünk, hogy lelkünk javára váljék, Istenszeretetünket öregbítse és a magyar jövőt szolgálja.

Áldd meg hős katonáinkat, akik elszánt odaadással védelmezik hazánkat és akik Szent Fiad Evangéliumáért, Egyházáért ontják vérüket.

Légy segítsége, vigasza, reménye és erőssége sebesültjeinknek. Ne engedd, hogy a halál elszakítsa őket szeretteiktől.

Ne feledkezzél meg hősi halottainkról. Esd ki számunkra, könyörögve kérünk, isteni Fiadnál az örök élet boldogságát és azt a kegyelmet, hogy árván maradt szeretteik Isten akaratán megnyugodjanak.

Erősítsd meg jóságos Anyánk nemzetünket. Mutasd meg, hogy mennyei Édesanyánk vagy és engedd meg, hogy mi is bebizonyítsuk, mennyire törekszünk hűséges gyermekeid lenni. Úgy legyen.

Tartalomjegyzék.

Elöljáróban 5
A második kiadás 6
I. A magára maradt ember 7
II. A Szentlélek katonái 18
III. A reménység pásztortüze 31
IV. Őrizzük a reménység pásztortüzét 44
V. A lelkesedés tüze 62
Befejezésül 75
Könyörgés Isten Anyjához 77